

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

6. ČÍSLO / XXXIII. ROČNÍK

24 Kč • 1,10 €

9. ÚNORA 2025

Z obsahu:

Láska násobí charismata
Katecheze
papeže Františka
při generální audienci
20. listopadu 2024,
náměstí Sv. Petra v Římě
- strana 2 -

Ježíšovo přijímací řízení
Bratr Amadeus
- strana 3 -

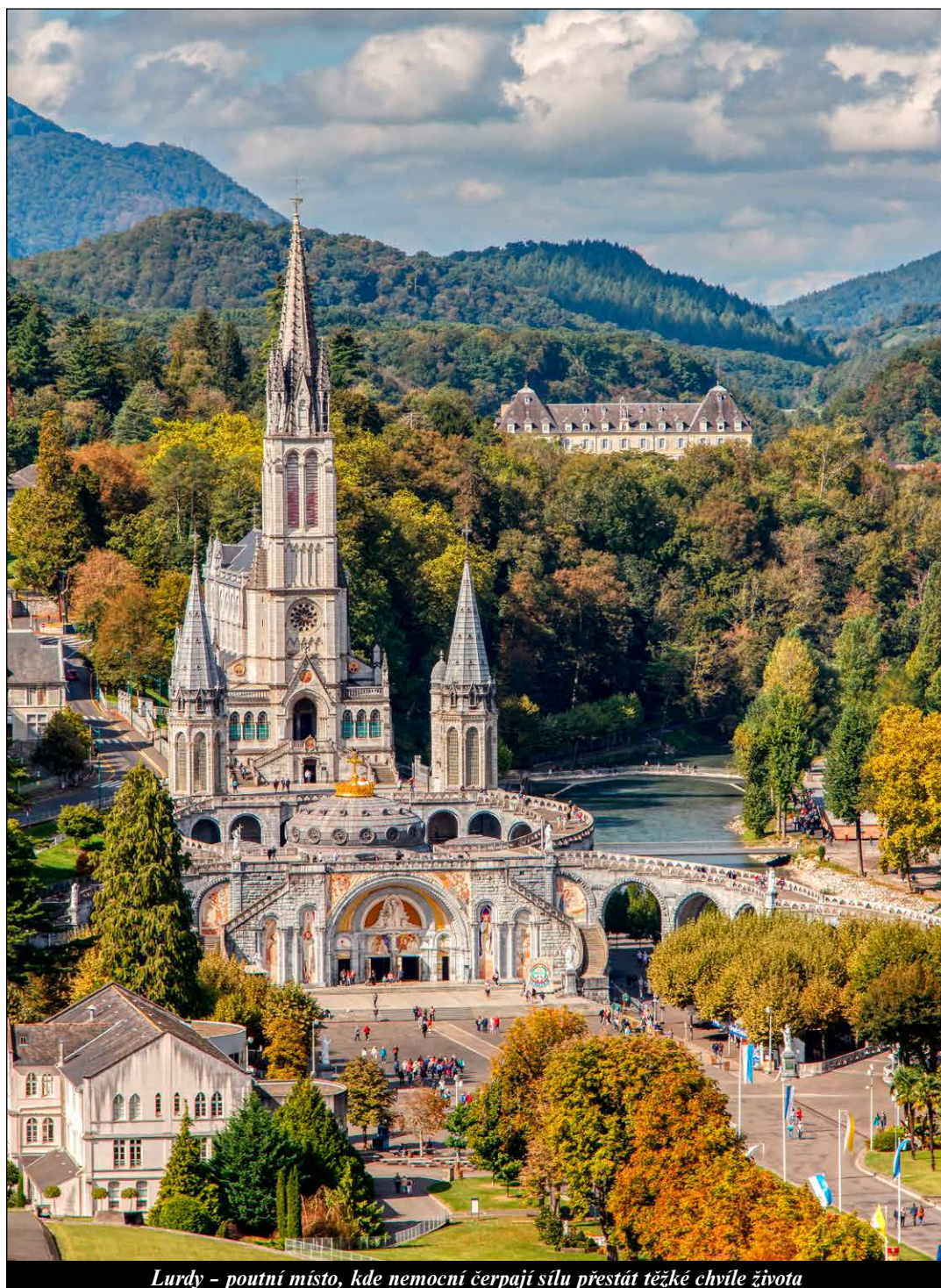
Svatý Benedikt Aniánský
Libor Rösner
- strana 4 -

Síla modlitby ve vědě
András Csóky -
světově proslulý maďarský
neurochirurg
- strana 6 -

**Katakomy -
pohřebiště mučedníků
a svatých (1)**
- strana 10 -

**Zemřel apoštolský exarcha
Mons. Ladislav Hučko**
- strana 11 -

Chléb svaté Zity (8)
Silvia Koscelanská
- strana 12 -

Lurdy - poutní místo, kde nemocní čerpají sílu přestat těžké chvíle života

Láska násobí charismata

Katecheze papeže Františka při generální audienci
20. listopadu 2024, náměstí Sv. Petra v Římě

1 Kor 12,4-7.11

Dobrý den, drazí bratři a sestry! V posledních třech katechezích jsme mluvili o posvěcujícím díle Ducha Svatého, které se uskutečňuje ve svátostech, modlitbě a tehdy, když se řídíme vzorem Matky Boží. Poslechněme si však, co říká jeden známý dokument II. vatikánského koncilu:

„Týž Duch Svatý Boží lid posvěcuje, vede a zkrášluje ctnostmi nejenom prostřednictvím svátostí a služeb, nýbrž nadto své dary »přiděluje každému zvlášť, jak chce« (1 Kor 12,11).“ (*Lumen gentium*, 12) Také my máme osobní dary, kterými Duch každého z nás obdarovává.

Nastala tedy chvíle, abychom hovořili také o tomto druhém způsobu působení Ducha, jímž je charismatická činnost.

Je to trochu složitě slovo, které vysvětlím. K definici toho, co je charisma, přispívají dva prvky. Za prvé je charisma dar, který byl dán k obecnému užítku (srov. 1 Kor 12,7), aby člověk mohl být všem užitečný. Jinými slovy, není běžně určen především k osobnímu posvěcení, nýbrž ke službě společenství (srov. 1 Petr 4,10). Tolik k prvnímu hledisku. Za druhé je charisma dar, který byl dán jedinci nebo několika lidem výjimečným způsobem, tedy nikoli všem tímž způsobem, a tímto se odlišuje od posvěcující milosti, teologálních ctností a svátostí, které naopak jsou tytéž a společné všem. Charisma

Pokračování na str. 5

Nemoc vede vždycky k životu! Ať už k uzdravení, anebo k životu věčnému – vždycky je na konci nemoci život. Nemoc je cesta. Cesta, již musí člověk kráčet, je křížem, který musí od Pána Boha přijmout, aby ve shodě s jeho svatou vůlí podstoupil očištnou kúru své duše a ta mohla být takto uzdravena. Nemoc je dar, který bývá mnohdy nedoceněn, protože bolest a utrpení s ní spojené nejsou zrovna příjemné skutečnosti, jimiž by člověk chtěl být obšťastňován. Avšak ten, kdo pochopí a přijme nemoc jako příležitost sjednotit se s trpícím Bohem, Pánem Ježíšem Kristem, a takto se vydá vytýčenou cestou, získá pro spásu své duše mnohem více, než kdyby jen útrpně snášel těžkosti nemoci.

Můžeme rovněž říci, že nemoc je poslání. Ať už je příčinou nemoci cokoli, je v moci a vůli Stvořitelově, aby ji proměnil v život. Člověk je v takovém případě Bohem vyzván (někdy i doslova), aby ji přijal právě jako poslání. Nemoc se tak může stát kupříkladu svědectvím pro druhé o Boží přítomnosti v životě člověka – Bůh dává sílu zvládnout veškeré utrpení s nemocí spojené. Je-li člověk zázračně anebo za mimořádných okolností uzdraven, vydává tak svědectví o tom, že Trojediný Bůh je skutečným Pánem nad životem i smrtí. Snášet v pokoře z lásky k Bohu a za spásu duší druhých svoji nemoc – to je velepíseň lásky, která předčí i onu věhlasnou z 13. kapitoly prvního Pavlova listu Korintňanům...

Editorial

Proč však tolik slov o nemoci? Odkazují tím na Světový den nemocných, který připadá na den liturgické památky Panny Marie Lurdské (11. února). Zároveň to napovídá ledacos o obsahu tohoto čísla Světla. Začít můžeme klidně od konce (str. 12–13): služka Fiona těžce onemocněla a svatá Zita tak musela zastávat plně její povinnosti. Vše vrcholí prozřením Fiony, která prosí Zitu (i milostivou paní) o odpuštění, že byla na ni tak zlá, že ji pomlouvala a dělala schválnosti. Zita i milostivá paní Fioně odpouští. Řeklo by se: skvělý „happy end“. Ano, ale podstata celého příběhu je mnohem hlubší – odkazuje na stav lidské duše, která když tělo chátrá, je otevřenější působení Boží milosti a pravdivější sama k sobě i ke druhým. Často je to poslední šance, jak napravit ve svém životě to, co člověk zavinil svým hříchem...

Někdy i přes velice špatné prognózy se lidský organismus uzdraví a nikdo neví proč. Ačkoliv nejde vždy hned o zázrak, Boží působení bývá velmi patrné. Pozoruhodné svědectví vydává maďarský neurochirurg András Csókay. (str. 6–9) Ten objevil inovativní metodu tzv. „betlémských polštářků“ při život ohrožujícím otoku mozku. I když jde o velkolepý počin, který učinil dr. Csókaye proslulého po celém světě, není ještě tím hlav-

ním, o co zde jde. Sám lékař zdůrazňuje, že je poznání této metody zásahem Božím. Později při modlitbě růžence totiž pochopil, co bylo příčinou nečekaného uzdravení dvanáctileté dívky: „*Nic z toho by nebylo možné bez růžence a Nejsvětější Panny Marie, která mi pomohla najít odpověď na otázku, proč se operace povedla. Tento fakt je důkazem síly modlitby ve vědě a v umění...*“ My bychom mohli dodat v duchu slov papeže Františka: láska k Bohu násobí charismata (zde ta lékařská).

Řekli jsme, že nemoc je cesta. Cesta lidského zrání a cesta duchovní. Průběh této cesty se mnohdy odvíjí podobně, jako se rozvíjela víra apoštola Petra. V dnešním evangeliu čteme, že nejprve poněkud neochotně na Ježíšův příkaz znovu po svém neúspěšném lovu spustil síť – věděl přece lépe než tesařův syn z Nazareta, že je to zbytečná práce... Ale láska k Pánu ho přiměla konat podle jeho vůle. Jak dobře udělal! Nejenže měl plné síť ryb, ale dostal ještě mnohem více: Ježíš ho povolal za rybáře lidí... Podobně to může být i v nemoci: Obvykle na začátku s ní nejsme zcela srozuměni, ale dovolíme-li v pokoře Pánu Bohu působit svou milostí, budeme překvapeni, čím nás obdaruje. A je už jedno, zda ona nemoc povede k životu, nebo ke smrti – lidsky chápáno. V očích Božích i smrt znamená život – život věčný. A po něm přece toužíme... Nemoci, kdepak je tvé vítězství!

Daniel Dehner

Dnes se vroucněji než jindy obrať na Ducha Svatého s upřímnou prosbou, aby ti dal poznat hloubku tvé hříšnosti, slabosti a nehodnosti. Pros ho, aby ti umožnil dojít k opravdovému přesvědčení, že si sám od sebe nezasloužíš, aby ti seslal sebemenší paprsek svého světla. Nejedná se tu o nějaké cvičení, jak si něco namlouvat. Naopak, tomu se máš právě odnaučit, aby sis nenamlouval to, co nejsi. „*Pane, chceš-li, můžeš mě očistit*“⁽¹⁾ od každého sebeklamu. I když *nejsem hoden, abys vešel ke mně*,⁽²⁾ přijď a ukaž mi úplnou pravdu o mně! Čím upřímnější bude tvoje vnitřní dispozice, tím lépe budeš připraven na setkání s Božími služebníky, kteří tě čekají v dnešních třech čteních.

První z nich tě přivádí k velkému starozákonnímu proroku. Můžeš s ním právě nahlédnout do pootevřeného nebe. Padni na tvář před Božím majestátem a klaněj se mu se *serafy*, kteří vděčně pějí: *Svatý, svatý, svatý*... Prorok Izaiáš však místo úžasu tone ve strachu, že směl spatřit Boha, ačkoliv je hříšný. Pociťuje vinu nejen sám za sebe, ale za všechen lid, z něhož vyšel. Je dokonce přesvědčen, že musí zemřít. Čím větší milosti se dostane pokornému, tím více si je vědom své nehodnosti a sklání se před Bohem. A právě takový postoj upřímnosti a pravdy vábí Nejvyššího, jehož milosrdenství *jediným uhlikem* dokáže spálit jeho vinu. Izaiáš byl přesvědčen, že zaslouží smrt, a nyní spolu s očistěním získává nový život. Tento velký dar však zcela odevzdává Dárci: „Můj Pane, vezmi si mě, *jsem zde, pošli mě*, kamkoliv chceš.“

O necelých osm století později můžeš být na břehu Genezaretského jezera svědkem stejného zázraku milosti. I zde se Pán setkává s opravdovou pokorou srdce. Nejdříve se však Boží moc projeví viditelným a přesvědčujícím způsobem v lidsky zcela bezvýchodné situaci. K tomu je však třeba *zajet na hlubinu*. Předpokladem tohoto divu je totiž Šimonova poslušnost: „I když jsem přesvědčen, že je to zcela zbytečné, *na tvé slovo, Pane, spustím síť*.“ Uvědom si, že nikdy nemůžeš mít tolik znalostí a zkušeností, abys mohl nedbat na *Pánovo slovo*. A nyní uvidíš na vlastní oči, jak se to vyplácí: loď s rybáři, kteří celou noc nic neulovili, se nyní potápějí pod nákladem ryb. Ale ry-

Ježíšovo přijímací řízení

*Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle*

Neboj se, budeš lovit lidi.

bář Šimon, podobně jako Izaiáš, se více než zázračnému lovu diví skutečnosti, že se něco takového přihodí právě jemu, ačkoliv je *člověk hříšný*. Nejásá nad úlovkem, nesvolává své kamarády, aby se pochlubil množstvím ryb, jaké ještě nikdy neviděli. Místo tíže ryb má před očima tíhu vlastních hříchů. Zkušený rybář se sám ocitá v síti. Čím hlouběji se propadá kvůli sebezpoznaní, tím výše ho pozvedají zcela neočekávaná Pánova slova: *Neboj se, od této chvíle budeš lovit lidi*. Tak jako na Pánovo slovo vyplul a *spustil síť*, tak nyní na jeho slovo *všechno opustí a půjde za ním*.

A nakonec do třetice zajdi do Damašku a nechej si vyprávět, jak se z Šavla stal Pavel. Čím to, že Ježíš si vybírá právě svého úhlavního nepřítele, aby si ho tak pevně přitáhl na své Srdce? Protože Pavel po této veliké milosti dokáže upřímně vyznat, že toho *nebyl hoden*, že je jen *nedochůdce*. Není takové propasti, ze které by tě Ježíš nemohl vyzvednout až k sobě. Má to jen jednu podmínku: abys přiznal se vši upřímností, že jsi na dně: *Jsem člověk nečistých rtů, jsem člověk hříšný, jsem nedochůdce*. To je zvláštnost konkurzu, který Ježíš vyhlašuje, když hledá spolupracovníky. Nikoliv: Předved'te se, ukažte, kdo je větší, silnější, kdo z vás nejvíce umí. Ale právě naopak: Kdo si je zcela jist, že pro svou hříšnost a slabost není opravdu k ničemu? Právě takové potřebuji a hledám. *Neboj se, pouze mojí milostí budeš tím, čím budeš*, jen jestli půjdeš za mnou a *mou milost nenecháš ležet ladem*.

Citíš už ochotu a odvahu *opustit všechno*? Neboj se, že opouštíš příliš mnoho. Zanecháš za sebou jen klamná zdání. Tvoje spoléhání na vlastní nápady a schopnosti je stejně jalové jako Šimonův noční rybolov. Udělej konečně místo pro Ježíšův zázrak, přiznej před Boží tváří, že jsi a zůstaneš jen člověk ubohý, neschopný a hříšný. Nehrn' se tak do popředí. *Zařad' se po všech jako poslední*. To je místo, odkud uvidíš Ježíše. Teprve až připustíš celou pravdu o sobě, objeví

Liturgická čtení

1. čtení – Iz 6,1–2a.3–8

Toho roku, kdy zemřel král Uzijáh, viděl jsem sedět Pána na vysokém a vznešeném trůnu, lem jeho (roucha) naplňoval svatyni. Nad ním se vznášeli serafové. Jeden volal na druhého: „Svatý, svatý, svatý je Hospodin zástupů, celá země je plná jeho slávy.“ Čepy prahů se chvěly tímto voláním a dům se naplnil dýmem.

Tu jsem zvolal: „Běda mně, je se mnou konec! Vždyť jsem člověk nečistých rtů, mezi lidem nečistých rtů bydlím, a krále, Hospodina zástupů, jsem viděl svýma očima!“

Tu ke mně přiletěl jeden ze serafů, v ruce měl rozžhavený kámen, který vzal kleštěmi z oltáře. (Tím) se dotkl mých úst a řekl: „Hle, dotklo se to tvých úst, zmizela tvá vina, smyt je tvůj hřích!“

Pak jsem slyšel hlas Páně, jak praví: „Koho mám poslat, kdo nám půjde?“ Řekl jsem: „Zde jsem, mne pošli!“

2. čtení – 1 Kor 15,1–11

Chci vám, bratři, vyložit radostnou zvěst, kterou jsem vám už hlásal. Vy jste ji přijali a jste v tom pevní. Ona vás vede ke spáse, když se ji držíte přesně tak, jak jsem vám to kázal; jinak jste uvěřili nadarmo. Vyučil jsem vás především v tom, co jsem sám přijal, že Kristus umřel ve shodě s Písmem za naše hříchy; že byl pohřben a že vstal z mrtvých

Dokončení na str. 9

se ti strhující pravda o něm. Pak se Pánu vyplatí, když tě stejně jako u těch tří pozvedne až ze dna, abys jedině *s jeho milostí* byl nějak užitečný. Poté jako opravdový projev vděčnosti budeš moci udělat to jediné, co je spravedlivé: vrátit mu sebe sama a *pracovat pro něho až do únavy více než všichni ostatní*.

Zdá se ti, že to nedokážeš? Je tu ještě jedna možnost: Obrat' se na jeho Matku, *nepatrnou služebnici*. Ona tě ráda uvede mezi *nízké a hladové, které Pán povýší a nasytí dobrými věcmi*⁽³⁾, abys mu mohl pomáhat *lovit lidi*.

Bratr Amadeus

Poznámky:

⁽¹⁾ Mt 8,2; ⁽²⁾ srov. Mt 8,8; ⁽³⁾ srov. Lk 1,48nn.

Svatý Benedikt Aniánský

Je to příběh urozeného muže a prvotřídního rytíře pohybujícího se v samé blízkosti Karla Velikého, který se rozhodne vstoupit do kláštera, sundat těžkou zbroj, aby mohl nosit lehký hábit a stát se mnichem. Říkalo se mu „druhý svatý Benedikt z Nursie“ a rozhodně ne jenom proto, že nosil stejné jméno.

Na svět přišel někdy kolem roku 750 v Maguelone, rodovém sídle vizigótského hraběte Aigulfa, jenž svému synovi dal jméno Vitiza. Aigulf patřil k nejvyšší vrstvě společnosti a podle toho také vypadala Vitizova první léta. Dostalo se mu nejlepšího možného vzdělání od špičkových učenců, avšak cestou vědění se podle otcova přání vydat neměl. Vyrůstal na dvoře mocného franského krále Pipina Krátkého, kde se časem stal vrchním číšníkem, což nesmíme pěst s novodobými číšníky v restauracích. Byl to opravdu nadmíru čestný a reprezentativní dvorský úřad spočívající mj. v podílu na zabezpečování chodu panovníkova dvora či v podávání číše králi při hostinách. Ve Svaté říši římské připadla později tato funkce českému králi.

Vynikající původ, ale určitě i schopnosti z Vitizy udělaly časem člena osobní gardy Karla Velikého, jednoho z nejslavnějších panovníků dějin křesťanské Evropy. O moc výš už na společenském žebříčku vystoupat mladý šlechtic nemohl. Pak ale přišel radikální obrat a v jeho důsledku i vystoupaní do výšin svatosti.

Roku 774 se Vitiza účastnil Karlova tažení proti odbojným Langobardům. Při pokusu přebrodit se přes řeku Tessinu spadl jeho bratr ze svého koně, načež ho strhl dravý proud nelítostného vodního toku. Pohotový Vitiza za ním skočil ve snaze ho zachránit, avšak sám by se byl býval málem utopil, kdyby...

...v poslední chvíli nevyslal k Bohu střelnou modlitbu-prosbu o záchranu a Pán ho nevyslyšel. Přitom ho skrze vnitřní hlas vyzval k obrácení.

Vitiza Boží hlas v sobě uposlechl. Odložil brnění, meč a odešel z královského dvora. Jeho novým „dvorem“ se stal benediktinský klášter sv. Sequana v Burgundsku. Již v tomto svém prvním klášteře vynikal asketickým způsobem života – chodil zásadně bosky, spával na holé zemi, dlouho do noci se modlil a první dva roky strávil o chlebu a vodě.

Kdyby chtěl, mohl se stát opatem, on ovšem zůstával v dobrovolném upozadění a vykonával ty nejpodřadnější práce. Nejde o prázdnu frázi, syn vizigótského hraběte dokonce raději uprchl do Akvitánie, když reálné hrozilo, že bude opatem jmenován.

Tam u říčky jménem Anián, na území patřícím jeho rodu, založil spolu s několika druhy, kteří ho na jeho útěku doprovázeli, nový klášter, jenž se podle oné říčky nazýval Aniánský. S tímto přídomek vešel do dějin. Nikoliv však jako Vitiza, nýbrž jako Benedikt, kteréžto jméno přijal při vstupu do řádu.

Zde spolu s ostatními mnichy vedl přísný asketický život v duchu hesla sv. Benedikta „*Ora et labora*“, tj. „*Modli se a pracuj*“. Aniánští mniši tvrdě fyzicky pracovali, prepisovali manuskripty, modlili se. Živilo se chlebem a vodou, pouze o nedělích a svátcích pili i mléko nebo víno, a to z darů, které obdrželi od věřících či příznivců opatství. A začaly se dít věci...

Aniánský klášter brzy nestačil přijímat zájemce o vstup. Zároveň se v tomto způsobu mnišského života zhlédla i jiná opatství v dnešní Francii a začala se jím řídit. Vše nabralo neuvěřitelné obrátky. Sám Karlův nástupce na trůnu Ludvík Pobožný se stal důležitým elementem této reformy, když všechny kláštery ve své říši podřídil reguli sv. Benedikta z Nursie, tedy i ty vedené protivníky přísné reformy, kterou Benedikt, jak uvidíme, zaváděl. Ten za účelem prokázání nadřazenosti benediktinské řehole nad ostatními mnišskými řeholemi sestavil sbírku všech starobylých řeholí, čímž vzniklo dílo *Codex regularum*.

Velký pokračovatel zakladatele západního mnišství a jeho jmenovec, zvaný Aniánský, se na synodách v Cáchách v letech 816 a 817 vehementně zasazoval o schválení dekretů volajících po přísnější klášterní disciplíně a později je též osobně uváděl do života – ne vždy ovšem s úspěchem. Však ho také Ludvík jmeno-

Svatý Benedikt Aniánský

val do čela reformy a podřídil mu všechny kláštery v říši. Benedikt sepsal tzv. *Capitulare monasticum*, regule vycházející z benediktinského ducha a závazné pro všechny mnichy žijící v říši. Zdůrazňoval v nich poslušnost opatovi, liturgický rozměr mnišského života spočívající mj. v každodenní mši svaté a modlitbě breviáře a také vyzdvihoval intelektuální činnost, tj. psaní či prepisování věroučných textů ve skriptoriích, což představovalo protiváhu k práci čistě jen fyzické. Dal tak do pravidel to, co už sám se svými druhy žil v aniánském klášteře. Notoval si přitom s Karlem Velikým, jenž roku 789 nařídil, aby byly při všech říšských klášteřích zřizovány školy. Mniši se stávali učiteli a často díky jejich péči přetrvaly vzácné starověké texty. Samozřejmě měli i sami studovat a tíhnout k moudrosti, k čemuž je Benedikt povzbuzoval:

„Klepej vytrvale a otevře se před tebou nebeská brána. Boží slovo je též Boží moudrostí, nelze tudíž prosit bez moudrosti o ospravedlnění. Nasloucháním moudrosti se dostává víra, která očisťuje srdce a »spravedlivý z víry bude živ«. (...) Nenaslouchej těm, kdo tě svádějí a přesvědčují tě, že mnich nepotřebuje rozjímat nad moudrostí; čtete přece, že v počátcích církve žili po apoštolech a jejich učednických mniši vyznačující se velkou moudrostí, a víme, že dokonce ani dnes takoví nechybějí. Copak nebyl svatý mnich Ammonius srovnatelný s mistrem Origenem? Copak Jeroným nepřestával hledat moud-

rost až do konce svého života? Když pomí-
nu všechny další muže proslavené moudros-
tí a rozjímající o ní až do své smrti, zmíním
pouze papeže Řehoře, mnicha vynikajícího
nad jiné svou moudrostí a usilujícího o ni
až do svých posledních dní. Oni všichni hle-
dali klid, aby mohli bez překážek nabývat
moudrost, zřikali se svých zálib, aby ji na-
lezli, obětovali vše, co měli, aby jí dosáhli,
jak je to řečeno v žalmu: »uznejte, že já jsem
Bůh«. Neboť ten, kdo dosáhl takového po-
koje, může spolu s moudrostí, která ho ni-
kdy neopouští, říct: »já spím, ale mé srdce
bdí«. Proto jestli chceš, aby tě Bůh miloval,
zamiluj si moudrost, poněvadž ona sama ří-
ká: »já miluji ty, kdo milují mne, a kdo mě
za úsvitu hledají, naleznou mě«. Hledej Bo-
ha, abys byl jím hledán.“

Vše korespondovalo s jeho vizí klášte-
ra jako skvěle fungující Boží dílny, v níž je
vše logicky uspořádáno a skýtá tím pod-
mínky pro nerušenou službu Stvořiteli. Be-
nedikt také vyhrazoval čestné místo hudbě
a zpěvu, které se na základě jeho naříze-
ní musely praktikovat v každém klášteře.

Svatý Benedikt Aniánský otevíral fort-
nu kláštera vnějšimu světu i jinak než
v oblasti vzdělávání. Jako většinu jiných
opatství, „zásobovali“ všechna ta, jež vedl,
četní donátoři peněžními dary i rozličný-
mi požitavinami. Vzhledem k askezi, jež
v „jeho“ klášteřích měla domovské prá-
vo, rozdával vše potřebným. Nejvíce se
v tomto směru zapsal do povědomí hla-
dovějících za hladomoru v roce 793, kdy
sytíl z darů opatství široké okolí.

Benedikt byl činný rovněž v životě celé
církve. Ve sporu se zastánci tzv. adopcio-
nismu, kteří hlásali, že Ježíš Kristus nebyl
přirozeným Synem Boha Otce, ale pou-
ze adoptivním, stanul rezolutně na obra-
nu pravé víry. To bylo v dobách, kdy se
ještě nevyznávaly dnes tak moderní teze
o právu každého na svou pravdu. Bene-
dikt sepsal na toto téma několik pojednání
a osobně vystoupil i na synodě ve Frank-
furtu nad Mohanem v roce 794, kde ne-
kompromisním hájením pravé nauky své
odpůrce potřel.

Aby ho měl poblíž, založil Ludvík jen
kvůli němu u Cách, odkud spravoval svou
zemí, opatství Kornelimünster a svěřil mu
opatskou berlu. V tomto klášteře „druhý
svatý Benedikt z Nursie“, jak také bývá
sv. Benedikt Aniánský někdy nazýván,
11. února 821 zemřel.

Láska násobí charismata

– dokončení katecheze papeže Františka ze str. 2

bylo dáno jednomu člověku nebo urči-
tému společenství. Je to dar, kterým tě
Bůh obdarovává.

Také tuto skutečnost nám vysvětluje
koncil. Jak praví, Duch Svátý „rozdává
mezi věřící každého stavu také zvláštní
milosti, kterými je činí schopnými a po-
hotovými přijímat různé práce užiteč-
né pro obnovu a další rozvoj církve, a to
podle slov: »Ty projevy Ducha jsou však
dány každému k tomu, aby mohl být uží-
tečný.« (1 Kor 12,7)“

Charismata jsou klenoty, či ozdoby,
které Duch Svátý rozdává, aby zkrášlil
Kristovu nevěstu. Je tudíž zřejmé, proč
koncilní text končí následující výzvou:
„Tato charismata se mají přijímat vděč-
ně a radostně – ať už jsou oslnivá či jen
prostá a běžná –, neboť jsou potřebám
církve zvláště přiměřená a užitečná.“ (*Lu-
men gentium*, 12)

Benedikt XVI. prohlásil: „Kdo se po-
dívá na dějiny v době po koncilu, může
rozpoznat dynamiku opravdové obnovy,
která nezřídka přijala nečekané formy
v rámci hnutí plných vitality a hmatatel-
ně ukazuje nevyčerpatelnou životnost sva-
té církve.“ A toto je charisma, které bylo
dáno prostřednictvím jednoho člověka
jedné skupině.

Je třeba opětovně odhalit charismata,
protože to přispívá k tomu, že podpora
laiků a zejména žen pak není vnímána
pouze jako institucionální a sociologic-
ká skutečnost, nýbrž je pojmána ve svém
biblickém a duchovním rozměru. Laici ne-
jsou na posledním místě, nejsou jakýmsi
druhem vnějších spolupracovníků či „po-
mocných jednotek“ duchovenstva, niko-
li! Mají svá vlastní charismata a dary, ji-
miž přispívají k poslání církve.

Připojím ještě něco jiného: pokud se
hovoří o charismatech, je zapotřebí ihned
zamezit jednomu nedorozumění, které je
ztotožňuje s velkolepými a mimořádnými
dary a schopnostmi; jsou to naopak oby-
čejné dary – každý z nás má své charis-
ma –, které nabývají mimořádné hodno-
ty, když jsou inspirovány Duchem Svatým
a s láskou vtěleny do životních situací. Ta-
kový výklad charisimat je důležitý, proto-

že mnozí křesťané, když slyší o charisma-
tech, prožívají smutek, anebo zklamání,
protože jsou přesvědčeni, že žádná nema-
jí, a cítí se vyřazení nebo jako křesťané
druhé kategorie. Nikoli, neexistují druho-
řadí křesťané, každý má své osobní a také
komunitní charisma. Svatý Augustin ta-
kovým lidem ve své době odpovídal veli-

ce výmluvným přirovnáním: „Miluješ-li,
říkal svému lidu, „to, co vlastníš, není má-
lo. Jestliže totiž miluješ jednotu, všechno,
co v ní někdo vlastní, vlastníš také ty! Jen
oko v těle má schopnost vidět; ale copak
oko vidí jen pro sebe? Nikoli, vidí pro ru-
ku, pro nohu a pro všechny údy.“⁽¹⁾

Zde je odhaleno tajemství, kvůli němuž
je láska definována apoštolem jako „mno-
hem vzácnější cesta“ (1 Kor 12,31): ve-
de mě k tomu, abych miloval církev nebo
společenství, v němž žiji, a v jednotě pak
všechna charismata, nejen některá, jsou
„moje“, stejně jako „moje“ charismata,
i když se zdají malá, patří všem a k dob-
ru všech. Láska násobí charismata: činí
z charismatu jednoho jediného člověka
charisma všech. Děkuji vám!

Zdroj: www.vaticannews.va/cs.html

(Redakčně upraveno)

Poznámky:

⁽¹⁾ Svatý Augustin, *Pojednání o Janovi*, 32.8.

Síla modlitby ve vědě

Maďar András Csókay je světově proslulý neurochirurg, jenž se neproslavil jen oddělením siamských dvojčat z Bangladěše spojených hlavami, ale i jinými inovativními metodami v neurochirurgii. S našimi čtenáři se podělil o úchvatné svědectví stran spojení vědy a víry, jak toho byl svědkem ve svém životě.

*„Bůh osvěcuje rozum a víra v něho mi pomáhá překonat krušné časy.“
(dr. Csókay)*

Modlitba, věda a umění – jedná se o odlišné skutečnosti, navzájem se však doplňující.

Chtěl bych se podělit o zkušenost, jak mi modlitba různě pomohla v mých objevech v oblasti neurochirurgie a jak krásné umění, jmenovitě malířství a grafika, pomohly k akceptaci těchto inovací odbornými kruhy.

Albert Einstein prohlásil, že „věda bez náboženství je chromá a náboženství bez vědy je slepé“. Ve svých 42 letech jsem byl sotva průměrným vyhořelým lékařem, který ztratil víru z dětství.

Všechno se ovšem změnilo 12. prosince 1998. Ubíral jsem se Thökölyho ulicí směrem k dominikánskému kostelu. Myslel jsem na všechno možné, mj. i na to, jak úžasné by bylo najít cestu, po níž bych se mohl vydat, abych konečně změnil svůj život. Nějaký ten pátek předtím jsem zase začal chodit do kostela a modlit se za to, abych dostal sílu skoncovat se svým hříšným a nemorálním způsobem života, který ničil mou rodinu a bránil mi adekvátně vykonávat mou praxi neurochirurga.

Uvědomoval jsem si, že jsem promarnil nejméně 10 let svého života a že jsem dopadl na samé dno.

V dominikánském kostele visí monumentální kříž zhotovený ve 30. letech 20. století tyrolskými řezbáři, situovaný původně na budapeštském náměstí Hrdinů u příležitosti Světového eucharistického kongresu. V roce 1991 byl na tomto náměstí během přeletu Jana Pavla II. do Maďarska vztyčen opětovně, načež se vrátil nazpět do kostela. Onoho 12. prosince 1998 jsem před tímto křížem poklekl a začal se modlit. Pohlédl jsem na něj a najednou jsem vzrušením zadržel dech: spatřil jsem Ježíše Krista zpoceného, těžce dýchajícího a pohlížejícího na mne!

Po cestě domů jsem se poněkud uklidnil. Pokoušel jsem se vybavit si každou vteřinu, kterou jsem strávil před křížem, ale stále jsem nemohl uvěřit tomu, co se tam událo! Jediné, co mi přicházelo na mysl, bylo přesvědčení, že šlo jenom o výsledek mé představitosti. Že by Ježíšova socha ožila, potila se a dýchala jako člověk? To je přece nesmysl!

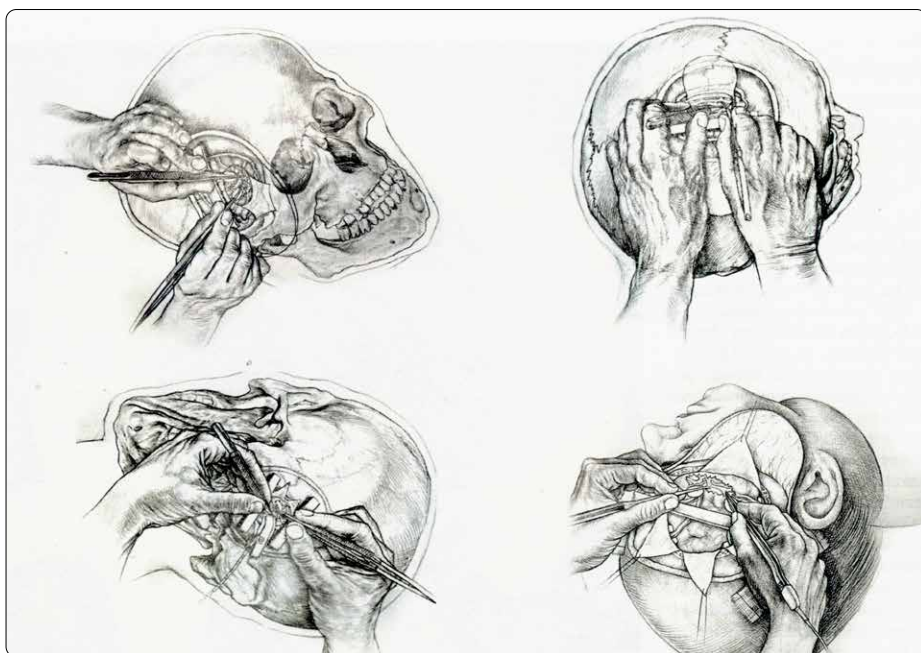
Při večerní četbě jsem narazil na větu, že cílem lidského života je projít si svou cestu do Damašku, na které se Ježíš zjevil sv. Pavlovi. „Dobrý Bože! Copak jsem něco podobného dnes neprožil?“ napadlo mě.

Hned ráno jsem zamířil zase k dominikánům a na kolenou před křížem jsem se tam modlil. Ježíš pozvolna otočil hlavu mým směrem, sklonil ji a jako by mi říkal: „Jdi a od nynějška už nehřeš.“ (Jan 8,11) Pocítil jsem, že jsem se v tomto okamžiku duchovně narodil.

Krátce po tomto zázračném prožitku se všechno změnilo. S Boží pomocí mě opustily veškeré mé dosavadní strachy. Aby se tak stalo, musel jsem se nejprve omluvit své manželce, ba i svým dětem a každý den dělat vše, co bylo v mých silách, abych jim vynahradil všechno to zlé, co jsem jim předtím způsobil. Lítost a odpuštění vykonaly div divoucí. Naše manželství najelo na správnou kolej, přestože jsem se domníval, že se už nedá zachránit. V roce 1999 se nám narodilo čtvrté dítě a v roce 2004 pak i páté. Plodem obrácení bylo i to, že jsem přestal klít a začal jsem se pravidelně modlit.

Dramatický boj o život

Před svou konverzí jsem měl jednoho deštivého říjnového dne roku 1998 službu v Národním institutu traumatologie v Budapešti. Pozdě odpoledne tam sanitka přivezla dvanáctiletou dívku s těžkým poraněním hlavy způsobeným nárazem nákladního automobilu. Mladá pacientka byla v bezvědomí a měla nestejněměrné zorničky. Počítačová tomografie neprokázala žádné krvácení v dutině lebeční, zato však prokázala pouhá otok mozku. Jelikož nitrolební tlak kvůli otoku mozku stoupá, po jisté době dochází k mozkové hernia-

Obrázky, jejichž autorem je Balázs Sándor Muhari-Papp, pomohly pochopit a přijmout inovativní chirurgické metody doktora Andráse Csókaye

ci, zástavě dechu a krevního oběhu, což vede k pacientově smrti.

Někdy kolem roku 1900 pojednal Američan Harvey Cushing, jeden z otců neurochirurgie, jako první o dekompresní kraniektomii (zákroku spočívajícím v odstranění části lebeční kosti za účelem vytvoření místa pro mozek zachvácený otokem – pozn. red.), jakožto o chirurgické metodě redukce nitrolebního tlaku. Zejména mladší a nadšení neurochirurgové, takoví, jako jsem byl já, zkoušeli s touto metodou štěstí, avšak velice záhy jsme seznali, že tento spektakulární a heroický chirurgický zákrok nebyl úspěšný. Úmrtnost u osob s nejzávažnějšími zraněními hlavy se pohybovala kolem 80 %.

Tak jsem onoho deštivého říjnového dne musel sdělit zlomeným rodičům zraněné dívky, že jsme nedokázali snížit nitrolební tlak a jejich dítě zakrátko zemře. Udržující léčba v podobě odvodňování je v případě tak těžkého otoku mozku nedostačující. Na tomto místě je třeba se zmínit o zjištění vědců, že jednou z hlavních příčin nepovedených operací byl fakt, že po durotomii (chirurgickém otevření tvrdé mozkové pleny – pozn. redakce) jsou povrchové mozkové žíly a tepny vyčnívajícího mozku stlačovány tvrdou mozkovou plenou. Proto po krátkodobém poklesu tlaku po durotomii začíná mozek otékat kvůli přerušení krevního oběhu ještě více.

Ačkoliv se situace jevila jako beznadějná, zahájili jsme přípravu na zavedení přístroje měřícího nitrolební tlak. Obě dívky zorničky byly nadále rozšířené a nereagovaly na světlo. Můj mladý kolega, anesteziolog László Vimláci, učinil v boji o život naší pacientky všechny možné kroky vedoucí ke snížení nitrolebního tlaku a mě požádal, abych provedl dekompresní kraniektomii. Řekl jsem mu, že to nemá smysl, a odvolal jsem se na výsledky podobných pokusů v cizině i na své vlastní zkušenosti s touto metodou. On však naléhal, tudíž jsem se nakonec k tomuto kroku vzdor svému přesvědčení uvolil.

Na monitoru přístroje měřícího nitrolební tlak se skvěla hodnota 50 mm Hg, když jsem odstranil na obou stranách kost velikosti dlaně a otevřel jsem tvrdou plenu. Okamžitě jsem zvolal: „Vidíš? Nic z toho nemá smysl. Je to marné.“ V zoufalství jsem přiložil zbytky hermostatického obvazu, sloužícího ke snížení krvácení,

Poselství Královny míru

„Drahé děti, v tomto milostivém roce vás volám k obrácení. Dejte Boha, drahé děti, do centra svého života a plody budou láska k bližnímu i radost ze svědectví a svatost vašeho života se stane pravdivým svědectvím víry. Děkuji vám, že jste odpověděly na mé pozvání.“

Medžugorje 25. ledna 2025

z obou stran hlavních žil. Vytvořil jsem tak žilám jakýsi tunel, abych je chránil před ostrými hranami tvrdé pleny a kosti.

K našemu velkému údivu se pacientka o tři týdny později probudila z umělého spánku a po krátké rekonvalescenci opustila nemocnici. Připisoval jsem náš úspěch štěstí. „Otok mozku se musel zastavit přesně v okamžiku, kdy jsem otevřel lebku – klasická výjimka potvrzující pravidlo,“ říkal jsem si.

Vědecký objev během modlitby růžence

V roce 1998, těsně před svátky Božího narození, když jsem se modlil před křížem v dominikánském kostele růženc, vzpomněl jsem si na operaci z onoho deštivého říjnového odpoledne a na ty malé ochranné pilířky, které jsem položil kolem pacientčinych žil. Mohl tento úkon zachránit oné dívence život? Zdálo se mi to logické. Čekal jsem na další podobné případy, které by mi tuto hypotézu potvrdily.

Prvních dvacet případů se objevilo dosti brzy. Nebylo na tom ovšem nic divného, vždyť jsem si bral takřka nepřetržitou službu v pěti budapeštských nemocnicích.

Již na podzim roku 1999 jsem prezentoval velmi úspěšné výsledky na konferenci ICRAN (International Conference on Recent Advances in Neurotraumatology) konané na Tchaj-wanu. Úmrtnost pacientů klesla o polovinu a jejich přežití v dobrém klinickém stavu se zvýšilo čtyřnásobně. Můj referát se setkal s velkým zájmem.

Jenže něco jiného je přednášet na konferenci a něco jiného je vydání článku tiskem, zvláště pokud se týká nové léčebné metody. Pro člověka z východní Evropy představuje publikování v prestižním mezinárodním vědeckém časopise bez přímluvy zahraničního mentora prakticky nemožnou věc. Zaslal jsem svůj referát do několika časopisů, avšak pokaždé byl odmítnut. „Koncepte jako taková vypadá vcelku dobře, ale angličtina, v níž byla napsána, je velice chabá. Navíc je procedura představena jako popis případů a není založena na perspektivním výzkumu s randomizací“ (ověřovací metoda hypotéz spočívající v náhodném rozdělení jedinců do výzkumné a kontrolní skupiny – pozn. redakce). Ale copak se dá randomizovat v situaci urgentního, život zachraňujícího lékařského zásahu? Měl bych jednu skupinu pacientů zachránit a druhou ne jen

První pacientka uzdravená z vážného úrazu hlavy díky inovativní metodě doktora Csókaye

proto, abych potvrdil výsledky svého vědeckého bádání?

Bylo to neetické. Konikotomie (invazivní vytvoření přístupu do rozhraní dýchacích cest prováděné přetnutím vazivové tkáně mezi štítnou a prstencovou chrupavkou – pozn. redakce) rovněž nebyla randomizována, když byla uznána jako možnost záchrany života. Nevěděl jsem si s tím rady. Byl jsem rozčarovaný a bylo mi hodně líto lidí s těžkými zraněními hlavy, ale i sebe samotného, že veškeré mé úsilí přišlo vniveč.

Na jaře roku 2000 jsem se seznámil s výtečným malířem Balázsem Sándorem Muharim-Pappem. Při jedné diskusi nás napadlo zachytit mou metodu formou obrázků. Vysvětlil jsem mu ji a on zhotovil nejprve pár skic, načež nakreslil na jejich základě i obrázky. Měli jsme svůj stálý pracovní rytmus. Pracovali jsme na obrázcích a poté šli na mši svatou, modlili jsme se, vraceli se domů a pokračovali tam ve svém záměru kolikrát až do pozdních nočních hodin. Když jsme skončili, zaslali jsme ilustrovaný článek do redakcí předních neurochirurgických časopisů v USA a Evropě. Setkal se s nadšeným přijetím a okamžitě byl zveřejněn.

Takto se na veřejnost dostaly výsledky operací prováděných kvůli otoku mozku zapříčiněnému různými důvody: zranění, nádor, krvácení do mozku, mrtvice, zánět. Spojovalo je jediné – obrázky ilustrující metodu. Procedura získala cenu na kongresu EMN (Euroacademia Multidisciplinaria Neurotraumatologica) v roce 2001 a na konferenci ICRAN konané v roce 2002 na Bali. V Maďarsku získala metoda prestižní cenu Prima Primissima v kategorii věda. Uznáním nás zahrnuje rovněž mnoho lidí ze zahraničí. Nová metoda je v současnosti používána na mnoha a mnoha místech. Dekompresní kraniektomie byla povýšena do kategorie doporučených chirurgických zákroků u dětí, žel, zatím ne u dospělých.

Jsem přesvědčen, že úspěch vyvěral ze skutečnosti, že díky vynálezu cévního tunelu se pozornost neurochirurgů upřela na stávající problém a zároveň zde byla jistota jeho vyřešení. Nic z toho by nebylo možné bez růžence a Nejsvětější Panny Marie, která mi pomohla najít odpověď na otázku, proč se operace povedla. Tento fakt je důkazem síly modlitby ve vě-

Při operaci mozku má každý úkon vliv na pacientův život

dě a v umění, díky níž jsme našli společný jazyk umožňující akceptovat výsledky výzkumu v zahraničí. Podpůrné pilířky jsem nazval „betlémské polštářky“, poněvadž nápad mi přišel na mysl v momentě, kdy jsem se modlil růženec a rozjímal jsem o narození Páně v Betlémě.

Další výzvy pro neurochirurga

Mezi případy, které se mi vryly nejvíce do paměti, bych zařadil ten týkající se třináctileté dívky, která se velice silně udeřila do hlavy při nehodě. Její mozkové komory byly dost úzké, ale díky Bohu se nám podařilo aplikovat čidlo na měření nitrolebního tlaku a monitorovat ho. Když jsem po službě opouštěl nemocnici, byla celá situace pod kontrolou. Nicméně otok mozku přichází v případech dětí nečekaně a udeří silně jako tornádo, neměli jsme tudíž jistotu, že se tak nestane také u této dívky. Když jsem přišel domů, děti mi skočily kolem krku a začali jsme si spolu hrát, takže jsem na mladou pacientku přestal myslet. Večer jsem však zavolal do nemocnice a dostalo se mi uklidňující odpovědi, že nitrolební tlak nepřekračuje hodnotu 20 mm Hg. „*Třeba přežije,*“ pomyslel jsem si.

Další den jsem měl službu mimo nemocnici, přesto jsem byl s kolegy z oddělení v telefonickém kontaktu. Hodnoty, které mi hlásili, se pohybovaly mezi 16 až 22 mm Hg. Dívka byla nadále v bezvědomí a udržována v umělém spánku. Kolem 23. hodiny mi zavolali a sdělili mi, že její nitrolební tlak vzrostl na 28 mm Hg.

Tato zpráva mě velice zasáhla. Za dvě hodiny se tlak navýšil na 32 a záhy až na 35 mm Hg. Poprosil jsem kolegy, aby se připravili k operaci. Dostal jsem odpověď, že všechny sály zaplnili zranění při nehodách. „*Pokud se její nitrolební tlak udrží v průběhu následující hodiny nad 30 mm Hg, bude bezpodmínečně nutná operace,*“ přesvědčoval jsem.

Během rozhovoru jsem nadával na svou situaci: seděl jsem nečinně na noční službě bez šance okamžitě odjet do nemocnice, zatímco dívčin mozek mohl každým okamžikem otéct tak rychle, nečekaně a nelitostně, jako když propuklé tornádo s sebou bere vše, co mu přijde do cesty... Po zbytek noci jsem zůstával s kolegy v nepřetržitém telefonickém kontaktu. Další měření nitrolebního tlaku vykazovalo hodnotu 30 mm Hg, leč operační sály byla nadále plná. „*To už je hraniční situace!*“ říkal jsem si a modlil se za mladou pacientku. S velkou úlevou jsem přijal zprávu, že další dvě měření v její lebce ukázala hodnotu 25 mm Hg. Jenže v pět hodin ráno stoupl nitrolební tlak na 35 mm Hg a o další dvě hodiny později na 40 mm Hg.

Po skončení služby jsem pospíchal do nemocnice a běžel přímo na operační sál. Dítě tam již mezitím přivezli. Okamžitě jsem provedl kraniektomii a udělal tunely. Pilířky byly dostatečně silné, avšak mozek nadále pozvolna otékal, což komplikovalo zašití dívence kůži na hlavě. Když jsme ji sundali z operačního stolu, dosahoval její nitrolební tlak 28 mm Hg. Věděl jsem, že je stále v nebezpečí: tor-

Liturgická čtení - dokončení ze str. 3

nádo mohlo udeřit znovu. Žel, nemýlil jsem se...

V pozdním odpoledni se nitrolební tlak mladé pacientky ustálil na hodnotě okolo 40 mm Hg. V takovém případě může mozková herniace a smrt mozku nastat v kterémkoliv okamžiku. Snažil jsem se na to rodiče připravit. Pro lékaře je to nesmírně těžká chvíle. Ještě horší je pak informovat o smrti dítěte. Úkolem nás lékařů a sester je samozřejmě pozůstalé utěšit, kdežto podle mne je lepší neříkat nic. Místo toho bychom je měli mlčky obejmout. Povšimnou-li si toho, jak nás to sebralo, a pocítí-li naši spoluúčast, můžeme tím možná zmírnit jejich bolest. Nesčetněkrát jsem se v podobné situaci předem pomodlil: „Kriste Ježíši, prosím, pomoz mi teď, sejmí ze mne tu tíhu, protože si s tím nejsem schopen poradit, a pomoz těm lidem, protože jejich dítě je již u tebe.“ Je-li rodič, který ztratil dítě, schopen uvěřit, že jeho syn či dcera je na dobrém místě, stane se jeho žal snesitelnějším.

Když jsem tehdy seděl u dívčiny postele a modlil se za ni, její zorničky se zničehonic rozšířily, což bylo jasným znamením mozkové mrtvice. Tlakoměr ukazoval hodnotu mezi 50 a 55 mm Hg. V tu chvíli jsem dostal vnuknutí: „Roztáhni kůži na hlavě ještě více, a bude-li to nutné, nechej ji otevřenou. Získáš tak více místa.“ Bez otálení jsem otevřel zašitou ránu. Tlak opět klesl pod 30 mm Hg, dívčiny zorničky se zúžily a vegetativní funkce se začaly vracet k normálu – dívka žila! To byl nefalšovaný boj o každý milimetr krychlový.

Vyhráli jsme! Pacientce se pomaloučku vracelo zdraví – osm měsíců po operaci začala znovu mluvit a její intelekt fungoval, jak měl. Těžký úraz, který ji

třetího dne ve shodě s Písmem; že se ukázal Petrovi a potom Dvanácti. Pak se zjevil více než pěti stům bratřím najednou – většina z nich dosud žije, někteří však už zesnuli.

Potom se zjevil Jakobovi, pak všem apoštolům. A po všech jako poslední jsem ho uviděl i já, nedochůdče. Ano, já jsem nejmenší z apoštolů; nejsem ani hoden, abych byl nazýván apoštolem, protože jsem pronásledoval Boží církev.

Ale Boží milostí jsem to, co jsem, a jeho milost, kterou mi udělil, nezůstala ležet ladem. Ano, pracoval jsem do únavy daleko více než všichni ostatní. Vlastně ne já, nýbrž Boží milost se mnou. Ale ať už já, nebo oni: tak to kážeme a tak jste v to uvěřili.

Evangelium – Lk 5,1-11

Když Ježíš stál u Genezaretského jezera, lidé se na něho tlačili, aby slyšeli Boží slovo. Tu spatřil u břehu stát dvě lodě. Rybá-

ři z nich vystoupili a prali síť. Vstoupil na jednu z těch lodí, která patřila Šimonovi, a požádal ho, aby trochu odrazil od břehu. Posadil se a z lodí učil zástupy. Když přestal mluvit, řekl Šimonovi: „Zajeď na hlubinu a spusťte síť k lovení!“ Šimon mu odpověděl: „Mistře, celou noc jsme se lopotili, a nic jsme nechytili. Ale na tvé slovo spusťm síť.“ Když to udělali, zahrnuli veliké množství ryb, že se jim síť téměř trhaly. Dali znamení společníkům v druhé lodi, aby jim přišli na pomoc, a ti přijeli. Naplnili obě lodě, až se potápěly. Když to Šimon Petr viděl, padl Ježíšovi k nohám a řekl: „Pane, odejdi ode mě: jsem člověk hříšný!“ Zmocnil se ho totiž úžas – a také všech jeho společníků – nad tím lovem ryb, které chytily; stejně i Zebedeových synů Jakuba a Jana, kteří byli Šimonovými druhy. Ježíš řekl Šimonovi: „Neboj se! Od nynějška budeš lovit lidi.“ Přirazili s loďmi k zemi, nechali všeho a šli za ním.

postihl, ovlivňoval delší dobu její pohyb, emočně byla navíc labilnější než dříve, nicméně časem se jí podařilo své vrstevníky dohnat. Úspěšně vystudovala. Když nedávno slavila narozeniny, poslala mi pohled s tímto přáním: „Co bych měla napsat strýčkovi Andrásovi krom toho, že je živým důkazem o smyslu své práce?“ Může lékař zakusit větší štěstí, než když dojde podobný dopis?

Modlitba a rozum jako základ kreativního myšlení

Tak se tedy díky Boží pomoci zrodily techniky „otevřené kůže hlavy“ a „roztažení kůže na hlavě“. Tyto metody, jež jsme od té doby použili nesčetněkrát, ještě zlep-

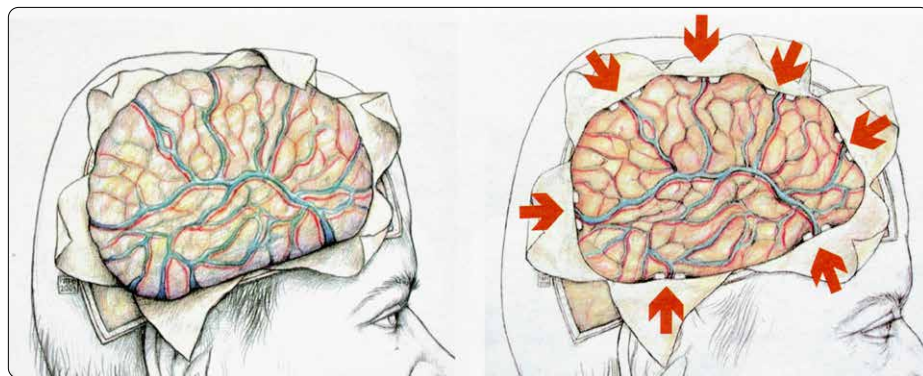
šily naše výsledky zachraňování pacientů. Sedli jsme si opětovně s Balázsem a zhotovili několik obrázků zachycujících techniku roztahování kůže na hlavě. Tyto obrázky pomohly pochopit a přijmout tuto metodu ostatním, a to jak v Maďarsku, tak i v jiných zemích. Navíc jsme na toto téma napsali několik článků.

Když to shrnu, tak modlitba a úvaha stály u zrodu vědecké myšlenky, která znamenala posun v léčbě pacientů s těžkým poraněním hlavy. Jsem přesvědčen, že je to víra v Boha, která nám pomáhá přestát těžké chvíle, a že Bůh osvětluje náš rozum stejně, jako světlo osvětluje sklenici. Věda není v žádném případě v protikladu s vírou – ve skutečnosti se navzájem v hledání pravdy doplňují.

Neurochirurgická metoda, která se zrodila během modlitby růžence, získala celou řadu mezinárodních ocenění a byla více než 230× citována v odborných statích. Vyšlo o ní mnoho článků a jedna doktorská práce. Metoda je používána na celém světě a hlásá Ježíšovu slávu i ve vědě.

Dr. András Csókay

Z Trwajcie w miłości 5/2023 přeložil -lr
(Redakčně upraveno)

Obrázky ukazující inovativní metodu doktora Csókaye: použití „betlémských polštářků“ při otoku mozku

Katakomy - pohřebiště mučedníků a svatých (1)

Kolébku křesťanství je Svatá země a po Letnicích se Jeruzalém stal východiskem křesťanské misie. Podobně se také Řím, hlavní město Římské říše, v krátké době stal centrem křesťanství – a to navzdory pronásledování. Již od počátku je to „...setba mučedníků a dědictví svatosti, které charakterizují první křesťanské generace. Církev prvního tisíciletí se zrodila z krve mučedníků: *Sanguis martyrum – semen christianorum*,” jak to zdůrazňuje sv. Jan Pavel II. v apoštolském listě *Tertio millennio adveniente*. Kolem roku 50 po Kr. poznal sv. Pavel v Korintě manželský pár Priscillu a Aquilu, kteří byli podobně jako on výrobci stanů. Císař Claudius je krátce předtím spolu s dalšími Židy vyhnal ediktem z Říma jako následovníky jistého *Chrestosa* (Krista). Po tomto tvrdém zásahu proti pravděpodobně prvnímu křesťanskému společenství ve Věčném městě následovalo už v roce 64/65 za vlády císaře Nerona první kruté pronásledování křesťanů. Jeho obětí se stala už také apoštolská kněžna, když zemřeli jako mučedníci. Petr, který nebyl Říman, smrtí na kříži a Pavel jako římský občan stětím. Navzdory to-

mu se však „*nová pověra*“ těšila nezadržitelně rostoucímu počtu přívrženců, kteří v čele s oběma svatými patrony Říma položili svůj život pro Krista. V dalších letech pronásledování mnozí z mučedníků a dokonce i sedm papežů našlo svůj poslední odpočinek právě v římských Priscilliných katakombách, jež jsou známy rovněž jako *Regina Catacubarum* – Královna katakomb. Představíme si dále aspoň některé z těchto svědků víry.

V listině *Depositio Martyrum* – seznamu nejdůležitějších římských mučedníků z období mezi roky 250–300 po Kr. se uvádí jejich jméno, datum úmrtí a hřbitov, kde byli pochováni. V dokumentu se nachází také nejstarší zápis o pohřbívání v Priscilliných katakombách. Jedná se o záznam o pohřbu **Felixe a Filipa, dvou bratrů, mučedníků**. Oba spolu se svojí matkou Felicitou a dalšími pěti bratry položili svůj život pro víru. Podobně jako starozákonní makabejská matka se svými syny, také oni stejně nebojácně a odvážně šli na smrt, jak nám to popisuje *Passio Felicitatis* – Felicitin příběh utrpení. Podle tradice byla Felicitá hluboce věřící vzneše-

ná vdova, již spolu s jejími syny pohanští kněží v době Antonina Pia (138–161) obvinili, že podkopává víru v římské bohy.

Celý svět oslavuje silvestra, ale kdo dnes ještě ví, že poslední den v roce je pojmenován právě podle svatého papeže Silvestra I., který zemřel 31. prosince 335? Jeho pontifikát započal v roce 314 po Kr., tedy rok poté, co císař Konstantin udělil církvi svobodu. Jemu papež Silvestr navrhl, aby společně nechali postavit baziliku nad hrobem apoštola Petra na Vatikánském návrší. Iniciovat též výstavbu Lateránské baziliky, baziliky Svatého Kříže a baziliky sv. Pavla za hradbami.

Jelikož všichni statečně odmítli těmto bohům obětovat, jednoho po druhém je 10. července popravili. Před stětím se Felicitá odvážně obrátila na soudce: „*Nepřesvědčíte mě lichotkami a ani ze strachu se nepoddám. Duch Svatý, který je ve mně, nedopustí, aby mě ďábel porazil. Synové moji, vzhleďte k nebi: tam vás očekává Kristus se svými svatými. Bojujte za spásu své duše a zůstaňte věrní v lásce ke Kristu!*“ Takto posílněn bezprostředně před smrtí přistoupil Felix statečně k soudci: „*My se klaníme pouze jedinému Bohu; obětí, kterou*

*Mučednická smrt bratrů Felixe a Filipa
(foto © Peter van Event / Alamy Stock Photo)*

mu přinášíme, je zbožná odevzdanost. Nemyslete si, že se já anebo moji bratři vzdáme lásky ke Kristu. I kdyby na nás čekaly rány či nespravedlivé tresty, naše víra je neochvějná, nezvítězí nad ní!“ A Filip pokračoval: „Vaše sochy nejsou ani bohové, ani všemocní, ale zbyteční, ubozí a hloupi. Kdo jim obětuje, riskuje věčnou smrt.“ Felix a Filip byli zbičováni na smrt a místo svého posledního odpočinku našli v Priscilliných katakombách.

Nad katakombami, pravděpodobně z velké úcty k těmto bratrům mučedníkům, dal papež Silvestr (314–335) postavit baziliku, která byla později pojmenována podle něj – *San Silvestro* – **bazilika sv. Silvestra**. Hlavní oltář stál přesně nad hroby těchto dvou mučedníků.

Podle *Notitia ecclesiarum urbis Romae*, průvodce po hrobech svatých v okolí Říma ze 7. století, se zde nachází také „*multitudo sanctorum sub altare maiore*“

– velký počet dalších svatých, pochovaných v jednom hrobě pod hlavním oltářem. Tady chtěl být pochován sám papež Silvestr, na místě *ad sanctos* – blízko svatých, zejména Felixe a Filipa.

(Pokračování)

Z *Vítězstvo Srdca 160/2024*
přeložil a upravil -dd-

Zemřel apoštolský exarcha Mons. Ladislav Hučko

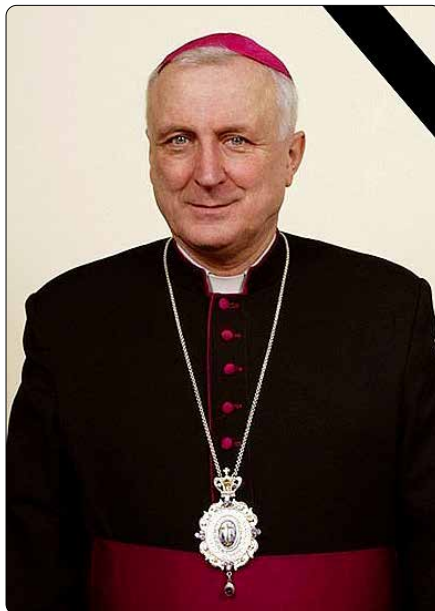
Dne 14. ledna 2025 zemřel v nemocnici Na Františku v Praze po krátké nemoci apoštolský exarcha řeckokatolické církve v České republice biskup Ladislav Hučko. Odešel ve věku nedožitých 77 let smířen s Bohem a posílen svátostmi.

Ladislav Hučko se narodil 16. února 1948 v Prešově v rodině řeckokatolického kněze. Rodina byla po násilném zrušení řeckokatolické církve pronásledována a musela se vystěhovat z Prešova. Vrátila se tam sice v roce 1955, ale až do roku 1963 otec musel pracovat mimo Prešov a k rodině jenom docházel na neděli. Když Ladislava v roce 1966 nevzali na Teologickou fakultu v Bratislavě, prý pro nedostatek místa, dal se na studia experimentální fyziky na Přírodovědecké fakultě UPJŠ v Košicích, která s vyznamenáním zakončil v roce 1971.

V roce 1972 vykonal rigorózní zkoušku a obhájil rigorózní práci z oblasti fyziky tuhých těles. Pro svoje náboženské postoje nemohl však zůstat na Přírodovědecké fakultě a musel si hledat jiné zaměstnání. V letech 1973–1989 žil v Bratislavě, kde se věnoval výzkumné práci v oblasti těžby ropy a plynu. V roce 1987 získal na Vysoké škole báňské v Ostravě titul kandidáta geologických věd. Byl aktivně činný v neformálních náboženských skupinách.

Několik měsíců po pádu totality působil jako redaktor v *Katolických novinách*. V letech 1990–1991 pracoval jako výkonný sekretář Konference biskupů Slovenska. Po roce 1989 se pro něho otevřely možnosti systematického studia teologie. V roce 1992 byl poslán do Říma na teo-

logická studia na Papežské Lateránské univerzitě, která roku 2000 ukončil doktorátem. Tématem jeho práce byly kosmologické ideje ruských náboženských myslitelů 19. a 20. století.

Kněžské svěcení přijal 30. března 1996 z rukou Mons. Slavomira Miklovše, biskupa Křiževacké eparchie v Chorvatsku. Po svém návratu z Říma v roce 2000 začal vyučovat dogmatickou teologii na Teologickém institutu v Košicích a současně vykonávat duchovní službu v Geriatrickém centru sv. Lukáše v Košicích. Je zakládajícím členem a šéfredaktorem teologického časopisu *Verba Theologica*, který společně vydávají teologické instituty v Košicích a na Spišské Kapitule. Rok působil také jako spirituál v Kněžském semináři sv. Karla Boromejského v Košicích. V roce 1997 vydal knihu úvah a zamýšlení s názvem *Život je vztah*.

Svatý otec Jan Pavel II. ho 24. dubna 2003 jmenoval apoštolským exarchou pro katolíky byzantského obřadu v České republice a současně titulárním biskupem orejským. Biskupské svěcení přijal 31. května 2003 v Praze.

V roce 2004 se na Teologické fakultě v Košicích habilitoval na docenta v oblasti dogmatické teologie. V období let 2005–2011 byl generálním sekretářem České biskupské konference. V ČBK byl členem Komise pro nauku víry a Komise pro katolickou výchovu.

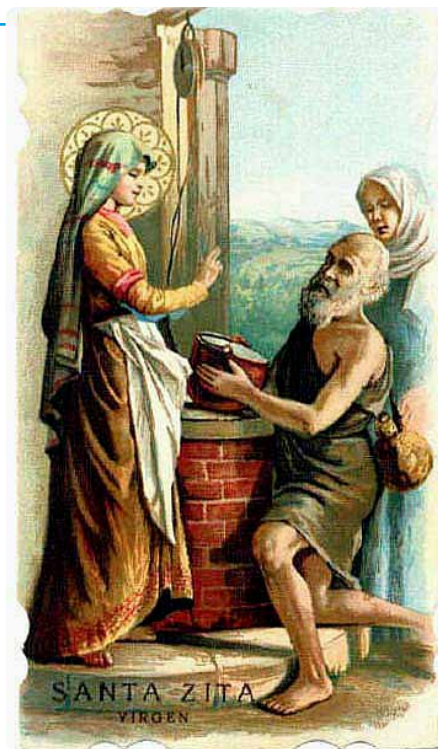
Pohřební obřady apoštolského exarchy biskupa Ladislava Hučka se konaly 22. ledna 2025 v pražské řeckokatolické katedrále sv. Klimenta. Pohřební archieprejskou svatou liturgií vedl prešovský arcibiskup metropolita Jonáš Maxim, kazatelem byl arcibiskup pražský a předseda ČBK Jan Graubner.

Při bohoslužbě koncebrovali čeští a moravští biskupové, apoštolský nuncius v ČR arcibiskup Jude Thaddeus Okolo, administrátor Apoštolského exarchátu řeckokatolické církve v ČR Vasyl Slivocký, protosyncel prešovské archieparchie Marek Durlák, biskup Peter Rusnák z bratislavské eparchie, biskup Taras Seňkiv ze Strije (Ukrajina), další zahraniční biskupové východního i západního obřadu, kněží Apoštolského exarchátu v ČR, opati, generální vikáři a další duchovní. Bohoslužby se zúčastnil také vladykův bratr Mikuláš s rodinou.

Dej mu Pán Bůh věčnou slávu!

Zdroj: www.cirkev.cz
(Redakčně upraveno)

Chléb svaté Zity (8)

Po večeri zůstali manželé Fatinelli v salónu sami. Paní Bianca si hned začala stěžovat. „Nevím, co se se Zitou děje. Ráno rozbila hrnky, a když jsem jí potom přikázala uklidit dětské pokoje, nebyla schopná je ani po hodině dát do pořádku. Opuště, drahý, ale neměla jsem chuť stát nad ní, tak jsem přikázala Fioně, aby na ni dohlédla, ale když jsem zaslechla křik, musela jsem vyjít ze salónu ven. A víš, co bylo příčinou Fionina křiku? Zita zametla podlahu v Isabellině pokoji tak ledabyle, že všude byly chumáče prachu. Řeknu ti, že jsem byla ráda, že je Fiona tak rázná a Zitě hned přikázala to znovu uklidit.“ Paní Fatinelliová netušila, že to byl jen další bod Fionina plánu, jak se malé otrokyně Zity zbavit.

Zita byla v práci důsledná. Všechno pořádně uklidila, a aby Isabelle vyzdobila pokoj, zašla do zahrady natrhat kopretiny. Fiona ji viděla odcházet, a tak rychle vzala zaprášené koště, utíkala s ním do pokoje a tam s ním bouchala po podlaze, aby z něj oklepala všechn prach.

„Musím si s ní vážně promluvit,“ odpověděl pan Fatinelli a hned vyšel ze salónu.

Prošel dlouhou chodbou, vystoupal schodištěm do podkroví a zaklepal na dveře Zitina pokoje. Když je nesměla otevřela, překvapeně se podívala na milostivého pána. Guglielmo Fatinelli jí na prahu dveří řekl, co se dozvěděl od manželky.

„Zamysli se nad sebou, jinak tě vyženou! Lenivou služku, a obzvlášť pomalou nepotřebujeme!“ křičel.

Pán byl široko daleko známý svou prudkostí. Zita zadržela slzy, co se jí hned nakupily v očích, a pokorně slíbila, že se polepší.

„Doufám,“ odsekl a prudce se otočil.

Fiona zaslechla pánův křik, a tak rychle přiběhla ke dveřím svého pokoje a pootevřela je, aby lépe slyšela.

Nyní jsem šťastná. Všechno jde jako po másle. Spokojeně si mnula dlaně.

„Myslím, že jsem jí domluvil. Ale když to takto půjde dál, nebudu se jí bát vyhodit.“ Stále našťvaný Guglielmo si znovu sedl za stůl.

Fiona úspěšně plnila svůj plán. Denně donášela na Zitu vymyšlené pomluvy a pokaždé se v duchu usmívala. Podle zamračené tváře domácí paní viděla, že jí všechno věří.

To děvče je opravdu schopné se jen modlit a chodit do kostela, hudrovala paní Fatinelliová v mysli, když vyslechla Fionu. Stížností na Zitu přibývalo, přestala jí důvěřovat, a ačkoli si jí předtím vážila, neměla už pro ni hezké slovo.

Zita však byla stále stejná. Na všechny žaloby, které o sobě slyšela, či na výčitky odpovídala mlčením a domácí paní její neustálou vlídnost považovala za bezcitnost.

„Lituji toho, že moje plány se Zitou přišly vniveč,“ opět si stěžovala manželovi. „Byla mi ze všeho služebnictva nejmilejší, ale teď, když znám pravdu, začínám pomýšlet na to, že ji skutečně propustím ze služby.“

„Zprotivila se ti?“ Guglielmo se na ni podíval.

„Ano. Předtím byla dítětem, Fiona všechny její nedostatky napravovala, proto jsem o nich nevěděla. Teď však má už dost roků, aby si svoje povinnosti plnila bezchybně. Platíme jí za dobře odvedenou práci, ne za chyby. Kam bys došel, kdybys měl ve výrobě dělníky, kteří by hedvábi spíš ničili, než krášlili?“

Pan Fatinelli, muž prudké a rázné povahy, se nyní jakoby mávnutím kouzelného proutku změnil. „Dej jí ještě čas. Možná se napraví, jak mi slíbila.“

Zita byla v té době ve své komůrce. V uších jí zněla příkrá slova, která denně poslouchala, ale i posměšky a netajená škodolibost a opovrhování ostatního služebnictva. Sotva slova dozněla, před očima se jí ukazovaly zamračené tváře domácích pánů.

„Nikdo se mě nezastane,“ šeptala Ukřižovanému, „nemám oporu, ani ochranu, mám jen tebe, ochránce utlačovaných a opuštěných.“

Nikomu, kromě Boha, si nestěžovala. Věděla, že bylo na ni uvaleno mnoho lží, i to, že jí domácí paní neprávem obviňuje. I tak se nesnížila k tomu, aby jim to oplácela. Svě chleboďárce milovala stále stejně, zároveň jí bylo líto, že ji ma-

ji za podvodnici. Svůj postoj nezměnila ani ke komorné Fioně. Ačkoli ona na ni čím dál víc útočila a znepríjemňovala jí život, Zita, pamatujíc na Ježíšova slova, abychom milovali své nepřátele, se za ubohou bezbožnou Fionu o to horlivěji modlila. Někdy probdělala celé noci v modlitbách ve společnosti hořkých slz a pláče, dokonce i zdvojnásobila přijímání svatých svátostí a zcela se odevzdala Bohu, aby s ní konal, co uzná za vhodné.

Ani její rodiče nic netušili, i když za ní přišli před týdnem na návštěvu. Šla s nimi do parku v centru Luccy, aby si mohli nerušeně promluvit.

„Jak se ti daří, Zituško?“ chytla ji za ruku stárnoucí matka.

„Velmi dobře, mami. Páni jsou ke mně hodní, jsem tu opravdu šťastná,“ odpověděla a vychválila i služebnictvo, jako by byli nejctnostnějšími lidmi. Co by si pomohla, kdyby řekla mamince pravdu? Jen by jí zarmoutila.

7. KAPITOLA

Odhalené lži

Po šesti měsících utrpení, během nichž se Zita víc a těsněji spojila s Bohem a hlouběji a vroucněji modlila, nastal prudký obrat.

Moudrý Bůh se postaral, aby vyšla najevo Zitina nevína a aby lži byly odhaleny.

Komorná Fiona těžce onemocněla a byla nucena zůstat v posteli. Paní Bianca, ač nerada, musela na její místo povo-

lat Zitu. Uplynulo několik týdnů a byla stále víc a víc udivena.

„Všiml sis, že od té doby, co Zita zastává Fioninu práci, je všechno dokonalé? Stůl máme včas nachystaný, nenacházím žádné střepy, pokoje jsou důkladně uklizené, a přitom se ještě stará o nemocnou komornou,“ nevěřicně kroutila hlavou.

„No, nevím, zda si sáhla do svědomí, nebo se za našimi zády dělo něco nekalého,“ nadhodil pan Guglielmo. Nebyl slepý, aby neviděl, že chod domácnosti běží jako dobře namazaný stroj.

Paní Bianca se odmlčela. Přemýšlela o Zitě. O nemocnou komornou se stará jako o malé dítě. Něžně k ní hovoří, tráví u ní dny i noci. Zapomněla jsi, jak se starala o tvé děti, když byly malé? Výčitka zatloukla na její srdce.

Začala si porovnávat uplynulé měsíce plné mrzutosti a boje proti Zitě s týdny, během nichž Zita pracovala místo komorné.

Co se stalo? ptala se sama sebe v mysli. Zita je přece stále tichá, hodná, nikdy jsem nepostřehla změnu v jejím chování. Ale abych si přiznala pravdu, všimla jsem si Fioniny nevráživosti vůči Zitě. Ona se však stále chovala stejně... Ach, jak jsem ráda, že mám u sebe Zitu, potěšila se, ale svědomí jí znovu připomnělo, aby se přesvědčila o pravdě a nikomu svou domněnkou neublížovala. Stále se totiž před ní vyrožovala otázka – Co když?

Do salónu vešel lékárník a ranhojič pan Masoni. Přišel zkontrolovat Fionu.

„Tak jak to s ní vypadá?“ zeptala se paní Bianca a nabídla mu místo u stolu, kde bylo připravené drobné občerstvení.

„Nemám dobrou zprávu. Její stav se prudce zhoršuje. Pochybuji, že se vůbec uzdraví.“ Sedl si na čalouněnou stoličku s vyřezávanými nohama.

„Ach, to je zlé,“ zašeptala. I když před malou chvílí pochopila, že Fiona intrikovala proti Zitě, nemoc jí nepomohla. Naopak, byla by ráda, kdyby se uzdravila.

„Zita se o ni velice pečlivě stará. I nyní je u ní. Takových služek není mnoho.“ Pan Masoni se napil citronové vody a vstal. Čekali ho další pacienti.

Pan Fatinelli ho šel vyprovodit a paní Bianca nahlédla do Fioniny komůrky. Zita seděla na pelesti postele a mokrou utěrkou jí ovlažovala zpoceně čelo.

Fiona jí byla za ošetřování vděčná, ale zároveň se styděla. Nechápala ji. Kdyby

byla na Zitině místě, určitě by ji s takovou láskou neošetřovala.

Vzpomněla si na kázání před rokem, kdy kněz hovořil o posledním soudu. S blížící se smrtí se jí ozvalo svědomí. Najednou zatoužila odčinit vše, čím tomuto andělskému děvčeti, které se nad ní s láskou naklánělo, ublížila.

„Zito, cítím, že se má hodina blíží,“ vyšlo z jejích popraskaných rtů. Paní Bianca zatajila dech. Před smrtí měla velký respekt.

„Fiono, nemysli hned na nejhorší.“ Zita vyždímala mokrou utěrku a rychle se pomodlila. „Bože, odevzdávám Fionu do tvé ochrany a vůle.“

Fioně se oči zalily slzami a prudce se rozplakala. „Zito, zavolej prosím milostivou paní. Já, já ji musím něco říct,“ vzlykala.

„Jsem tu,“ popošla paní Bianca k posteli. Myslela, že se Fiona bojí smrti, tak jí začala utěšovat.

„Ne, nepotřebuji útěchu, ale odpuštění,“ nadzvedla se na posteli.

„Milostivá paní, velmi jsem zhřešila.“ Těžce vzdychla a podívala se na Zitu, která přiložila hrneček se šťávou k jejím suchým rtům, aby se posílila.

„Vidíte, Zita je anděl. Starostlivě nadě mnou bdí, hned mi je k ruce, přitom si to vůbec nezasloužím, protože jsem se nechala nalákat a chytit do ďáblovy pasti. Mými společníky se staly žárlivost, závist a nevráživost. Neustále jsem je měla v patách a vždy jim naslouchala, abych naší milé Zitě různými způsoby ublížovala. A tak, jako jsem žalovala na ni, nyní žaluji na sebe.“ Zahanbeně otočila hlavu plnou bolesti ke zdi.

„Tak mluv, čím ses tak provinila?“ Paní Fatinelliiová byla rozhodnutá dozvědět se pravdu. Kdyby bylo potřeba, vlastníma rukama by jí hlavu obrátila nazpět a přinutila ji podívat se jí do očí.

Fiona se v tu chvíli skutečně otočila k ní. „Všechno, co jste vytýkala Zitě, byla moje vina. I ty hrnky jsem rozbila nashvál. Přinesla jsem do pokoje slečny Isabelly koště a vytřepala z něj chumáče prachu. Jen abych ukázala, že není vhodná zastávat místo komorné. A kolikrát jsem ji zdržovala, aby nemohla dokončit svou práci včas!“ Líčka jí kropily velké kapky slz.

„Proč jsi to dělala? Copak jsi dostávala malý plat? Anebo jsi byla během služby

hladová a žiznivá?“ ptala se laskavě paní Bianca. Ačkoli chtěla být přísná, nedokázala zvýšit hlas.

„Když jste ji dali do školy, myslela jsem, že je to jistě proto, abyste mě vyhodili. Sevřel mě strach, kam bych šla? Tak jsem vymyslela plán, jak ji odklidit z cesty. Chtěla jsem, abyste ji měli za neschopnou, abych ji zesměšnila i před ostatním služebnictvem. Proto jsem ji týrala a pronásledovala na každém kroku.“ Fiona se podívala na obě s usazenými očima. „Prosím, paní moje, i tebe andělsky dobrá Zitko, o odpuštění. Jen tak můžu doufat, že mi odpustí i Bůh...“ Jen to dořekla, klesla na postel a víc o světě nevěděla.

Zita se na ni usmívala a opět jí mokrou utěrkou otírala čelo. Ani ji nenapadlo, že by měla prozradit Fionino ponižování. Dobře ví, že jí jinak než malá otrokyně neříkala. Ale co by z toho měla, kdyby ji obviňovala? Teď, když prosí o odpuštění?

Paní Bianca se třásla. Pochopila, že i ona andělské služce ublížila. I když jednou ze svého srdce odstranila poslední stín nedůvěry vůči Zitě, musela to odčinit.

„Moje milá Zito,“ objala ji a srdce se jí naplnilo láskou a něhou. „Moje milá Zito,“ zopakovala. Víc ze sebe pro dojetí nedostala, jen ji se slzami laskala.

Zita byla myslí jinde. Klečela u Fioniny postele, modlila se a děkovala Bohu, že vše uvedl na pravou míru.

Prosím tě, přelaskavý Bože, ulehči Fionino trápení, šeptala v srdci. Podívala se na tvář komorné a hned věděla, že slova vyřkla v pravý čas, i když na poslední chvíli. Fionina duše už odletěla.

Uvědomila si to i paní Fatinelliiová. Lekla se a vykřikla. Ztuhla na kámen. Ani nevěděla, co má vlastně dělat. Zita se ani nepohnula, ale jen proto, že se neustále modlila.

Fionina smrt zasáhla celý dům. Paní Bianca se postarala, aby se všichni dozvěděli pravdu, a ostatní už nechala na samotném služebnictvu.

„Promiň.“ Jako první toto slovo vyslovila Rebecca. I ostatní pochopili, jak zbytečně a někdy osklivě ublížovali nevinné, a přitom stále hodné Zitě.

(Pokračování)

Přeložila -mv- (Redakčně upraveno)

Pondělí 10. 2. 2025

6:05 Lidé z cest: Ladislav Tajovský **7:10** Zahajovací koncert festivalu Olomouc zpívá: Olomouc, Reduta **8:25** Viděli jsme 5+ **9:00** Živě s Noe [L] **9:15** Příroda kolem nás: Narození zebry Grevyho. Vlha pestrá. Jaro v okolí města. [P] **9:30** Outdoor Films: S Arnoštem Vašíčkem **11:00** Pražská Loreta **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:45** Viděli jsme [P] **12:50** Příběhy odvahy a víry: Patriarcha Tichon: Kolik slz budu muset zamáčknot! **13:20** Duchovní krajina Novohradských hor: Po proudu Černé **14:00** Příběhy psané životem: Sen českého miliardáře **14:45** Noční univerzita: prof. Vladimír Just – Havel dramatik, Havel myslitel **16:00** Otcovské srdce **17:35** Jsem N: Odpuštění **18:00** Sedmihlášky (59. díl): Marcovský kohouti **18:05** Příběhy z Dobré Knihy: Nespravedlivý soudce **18:15** Cirkus Noeland (30. díl): Roberto, Kekulín a dvojník **18:45** Zahrada písničkářů: Mirek Baldrych **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:30** V pohorách po horách: Krajinou břidlice – Nizký Jeseník **19:40** Viděli jsme **19:45** Přejeme si... **20:05** Když bolí tělo: Infekce [L] **21:10** ARTBITR – Kulturní magazín [P] **21:30** Noemova pošta: Únor 2025 **22:35** Přešel jsem hranici **23:30** V souvislostech **23:55** Kde končí Evropa I.: Balkán: Sarajevo, Bělehrad, Záhřeb **0:50** Podoby Juraje Thurzy **1:10** Noční repríza dopoledních pořadů.

Úterý 11. 2. 2025

6:05 Lidé z cest: Eduard Kejnovský **7:05** Kmochův Kolín 2019: Monsterkoncert blok B a FINÁLE **8:00** Buon giorno s Františkem **8:45** Viděli jsme **9:00** Živě s Noe [L] **9:15** V souvislostech **9:35** V pohorách po horách: Dušná ve Vsetinských vrších **9:45** Dokořán: S Václavem Moravcem **10:30** Setkání: Aleš Dufek **10:40** Noční univerzita: Svědectví o působení Ducha Svatého v pastoraaci **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:45** Viděli jsme [P] **12:50** Nic než národopis **13:30** Mladí salesiánští misionáři – Argentina – Mapučové **14:00** Jak potkávat svět: Sourozenci Klánští **15:25** Peru – Osm sester **16:00** Muzikanti, hrajte: Holóbkova muzika **17:05** Tiché hrozby – Krajina v pohybu **17:35** Naši – osobnosti lidové kultury – Míla Brtník **18:00** Sedmihlášky (59. díl): Marcovský kohouti **18:05** Příběhy z Dobré Knihy: Uzdravení dvou slepců **18:15** Cirkus Noeland (29. díl): Roberto, Kekulín a šťastný den **18:45** Expedice Monoxylon **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:35** Setkání: Radovan Gaudyn – kaple sv. Wolfganga v Horní Krupce **19:40** Viděli jsme **19:45** Přejeme si... **20:05** Daruj písničku [L] **21:10** Danica a její příběhy **21:40** Terra Santa News: 5. 2. 2025 **22:05** Bohém s Bohem: Pavel Čeněk Vaculík **23:15** Má vlast (2. díl): Karlštejn **0:15** Kde končí Evropa II.: Balkán: Balkán, Turecko a Evropa **1:10** Noční repríza dopoledních pořadů.

Středa 12. 2. 2025

6:05 Lidé z cest: Marcela Červenková, maminka na plný úvazek **7:05** Svoboda, kterou nám Bůh dal: Salesiáni v Žepči **7:30** Noční univerzita: prof. Vladimír Just – Havel dramatik, Havel myslitel **8:45** Viděli jsme **9:00** Generální audience papeže Františka [L] **10:00** Střípky z ostřavské archeologie: Zvířata ve středověké Ostravě **10:10** Poutníci času: S Antonem Litvinem **10:30** Duchovní malby: Ježíšovo veřejné působení **10:55** Ve službě Suárů **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L]

TELEVIZE DOBRÝCH ZPRÁV

■ Vysílání denně 6.00 – 1.00 hod.
■ Denně: 8.00; 16.00 hod. – programová nabídka TV NOE (změna programu vyhrazena)

Podrobnosti na www.tvnoe.cz

12:45 Viděli jsme [P] **13:00** Síla tradice: MFF Strážnice 2018 **14:40** Když bolí tělo: Infekce **15:45** Cvrlikání: Robert Křesťan & Druhá tráva **17:10** Terra Santa News: 12. 2. 2025 [P] **17:40** Sedmihlášky (59. díl): Marcovský kohouti **17:45** Příběhy z Dobré Knihy: Podobenství o hřivnách **17:55** Strýček Emu speciál **18:55** Viděli jsme **19:00** Hlaholte Pánu: Živá modlitba a chvála [L] **19:45** Přejeme si... **20:05** Nebojte se...! Ptejte se kněze [L] **21:10** Benno – člověk mezi lidmi **21:55** Noční univerzita: Uzdravení a proměna skrze liturgii [P] **22:50** Jeden hrnek naděje **23:10** Generální audience papeže Františka **23:30** Příběhy odvahy a víry: Patriarcha Tichon: Kolik slz budu muset zamáčknot! **0:00** Kde končí Evropa III.: Balkán: Zůstat, či odejít? **0:55** Noční repríza dopoledních pořadů.

Čtvrtek 13. 2. 2025

6:05 Lidé z cest: Martin Betinec, statistik a matematik **7:05** Outdoorová videa Štěpána Dvořáka – Křivoklátskem při závodě Rakovnická 60 **7:30** Tak trochu jiný lyžák **7:50** Duchovní krajina Novohradských hor: Cětviný **8:15** Setkání: Šimon Heller – kostel sv. Jakuba staršího v Jílovicích **8:25** Terra Santa News: 12. 2. 2025 **8:45** Viděli jsme **9:00** Živě s Noe [L] **9:15** Můzy církevních škol: CZŠ Veselí nad Moravou **9:30** Noemova pošta: Únor 2025 **10:35** Služebnice Boží Matka Vojtěcha **10:50** 40 let se Štěpničkou **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:45** Viděli jsme [P] **12:50** Josef Haydn: Stabat Mater: Podzimní festival duchovní hudby 2024 **14:00** Za obzorem: Výstavba hospice pro Hradecko [P] **14:35** Generální audience papeže Františka **14:55** Kaplani naděje: Sr. Pavla Hana Martínková **15:10** Michal Petráš – Hořet a zapalovat **15:40** V pohorách po horách: Velký Blaník **15:55** Hadi České republiky **16:50** Dospívání ve zpívání: Slavíme 18 let televize Noe **17:30** S chutí přes práh: Školské sestry sv. Františka v Hoješíně **18:00** Sedmihlášky (59. díl): Marcovský kohouti **18:05** Příběhy z Dobré Knihy: Ježíšův výjezd do Jeruzaléma **18:15** Ovečky: 6. neděle v mezidobí [P] **18:40** Dokořán: S Václavem Moravcem **19:25** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:40** Viděli jsme **19:45** Přejeme si... **20:05** U NÁS aneb Od cimbalu o lidové kultuře: Řemeslo má zlaté DNA [P] **21:30** Za obzorem: Výstavba hospice pro Hradecko **22:05** Pod lampou [P] **0:10** Kibeho: Mariánské poutní místo v Africe **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pátek 14. 2. 2025

6:05 Expedice Rembaranka: Lidé doby kamenné **6:45** Kaplani naděje: P. Marcin Saj **7:00** Hovory z Rekovic: Katarína Salayová-Jurkovičová **7:15** Cvrlikání: Alibaba **8:20** Rozumíme médiím: Digitální média a nástup AI **8:45** Viděli jsme **9:00** Živě s Noe [L] **9:15** ARTBITR – Kulturní magazín **9:30** Harfa Noemova: A. Dvořák: Lužanská, II. část **10:00** Když bolí tělo: Infekce **11:00** Můj chrám: Ivo Slavotínek, první náměstek hejtmána

Olomouckého kraje, v bazilice Navštívení Panny Marie na Svatém Kopečku **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:45** Viděli jsme [P] **12:55** Daruj písničku **14:05** 300 let voršílek v Trnavě [P] **16:00** Dobrodružství před kamerou **16:50** Nebojte se...! Ptejte se kněze **18:00** Sedmihlášky (59. díl): Marcovský kohouti **18:05** Příběhy z Dobré Knihy: Vyhnání prodavačů z chrámu **18:11** Ztracená ovečka **18:20** Mladí salesiánští misionáři 2016 – Šalamounovy ostrovy **18:33** Více než píseň (5. díl): Lucia Launerová a píseň Můj Abba **18:45** Zmoknutí na východě **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:30** Setkání: František Talif, Dobrá Voda **19:40** Viděli jsme **19:45** Přejeme si... **20:05** K jádru věci: S Danou Drábovou [L] **21:10** Poletuchy: Na skok na Valašsko **22:05** Rura na Folkových prázdninách **22:35** Fatima – Poslední tajemství **0:00** Dům ze skla?: S P. Tomášem Petrčkem **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Sobota 15. 2. 2025

6:05 Expedice Rembaranka: Umění přežít **6:45** Poodří – mokřady mezinárodního významu České republiky **7:30** Sedmihlášky (59. díl): Marcovský kohouti **7:35** Ovečky: 6. neděle v mezidobí **8:00** Cirkus Noeland (29. díl): Roberto, Kekulín a šťastný den **8:30** Strýček Emu speciál **9:40** Robinson Crusoe: Divadlo Viti Marčika **10:50** Průplav Božího přání **11:30** Viděli jsme **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Angelus Domini **12:05** Duchovní menu [P] **12:30** Pod lampou **14:40** Výpravy do divočiny: Emoce živočichů **15:45** Majos **16:15** Cirkus Myjava: MFF Myjava 2018 **18:00** Zamyšlení Tomáše Halíka: 6. neděle v mezidobí [P] **18:20** Příběhy odvahy a víry: Exarcha Fjodorov: Mezi pravdou a temnotou **18:50** V souvislostech [P] **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:30** Moudrost mnichů: Ritus a hloubka **19:45** Přejeme si... **20:05** Borromini a Bernini – výzva k dokonalosti [P] **21:45** V pohorách po horách: Ostrá v pohorí Velká Fatra **22:00** The Chosen (3. díl): Ježíš miluje malé děti **22:40** Jak potkávat svět: S Petrou Alvarez Šimkovou **0:15** Filipínské Rugby – hra o život **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Neděle 16. 2. 2025

6:05 Večer chval: Živá modlitba a chvála – skupina Efof **7:10** Zamyšlení Tomáše Halíka: 6. neděle v mezidobí **7:30** Cínovec **7:40** Na startu **8:05** 800 let Sekulárního řádu svatého Františka **8:35** U NÁS aneb Od cimbalu o lidové kultuře: Řemeslo má zlaté DNA **10:05** Poutníci času [P] **10:30** Mše svatá z kaple Telepace [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Angelus Domini **12:05** Moudrost mnichů: Recept na zdrženlivost **12:20** V souvislostech **12:40** Viděli jsme 5+ [P] **13:05** Muzikanti, hrajte: Valaška **14:20** Dokořán: S Taťjanou Medveckou **15:10** Harfa Noemova: Má vlast – Vyšehrad **15:30** Jak se rodil vodní živel **15:45** ARTBITR – Kulturní magazín **16:05** Borromini a Bernini – výzva k dokonalosti **18:00** Sedmihlášky (60. díl): Marjánko, Marjánko **18:05** Ovečky: 6. neděle v mezidobí **18:30** Strýček Emu: Rádio [P] **18:45** Oázy Perlového ostrova **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:30** Moudrost mnichů: Recept na muže **19:45** Přejeme si... **20:05** The Chosen (3. díl): Ježíš miluje malé děti **20:45** Sabina **22:45** Přijďte večer k nám ...: Vzpomínka na textaře Zdeňka Borovce **0:25** Viděli jsme 5+ **0:50** Dobro očima zalitýma povzdechnutím – DOZP Slatinice **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pondelok 10. 2. o 13:05 hod.: Lurdy – Ruky Panny Márie

La Hospitalidad je laické združenie, ktorého cieľom je pomáhať chorým dostať sa do Lúrd a sprevádzať ich počas pobytu. Robia to ako dobrovoľníci bez nároku na odplatu. Ale je to naozaj tak? Panna Mária má na všetko svoje plány a z Lúrd nik neodchádza naprázdno.

Utorok 11. 2. o 20:25 hod.: Tajomstvá Vatikánu (Biele auto)

V tejto časti si priblížime pápežské cestovanie a ceremoniál s ním spojený. Uvidíme „sedia gestatoria“ – pápežské nosidlá – a dozvieme sa zaujímavosti, súvisiace s ich používaním. Budeme sledovať históriu vývoja pápežských kočov, ktorých konštrukciu ovplyvňoval prepravný protokol. V modernej dobe ich vystriedali pápežské autá. Prezrieme si zachované modely automobilov a ich interiérový dizajn. Nakoniec nahliadneme do príbehu papamobilu a pripomenieme si osobnosť Jána Pavla II., ktorý zohral dôležitú úlohu pri jeho vzniku.

Streda 12. 2. o 16:05 hod.: Pieseň ako modlitba (Na Věčnosti)

Speváčka Terezie Sterz sa podelí s príbehom o tom, ako vznikla jej autorská pieseň s názvom „Na Věčnosti“.

Štvrtok 13. 2. o 16:55 hod.: Novodobí Robinsoni (Princezná z mora: časť 1)

Pridajte sa k rodine Robinsonovcov, ktorá stroskotala na opustenom ostrove. Táto odvážna rodina bude musieť prekonať mnoho prekážok v podobe pirátov, domorodých kmeňov, divých zvierat a prírodných živlov, aby na ostrove mohla prežiť.

Piatok 14. 2. o 20:30 hod.: Svätý Jozef Kupertínsky

Film kombinuje komické a vážne prvky, aby priblížil život a mystiku svätého Jozefa Kupertínskeho.

Sobota 15. 2. o 20:30 hod.: Služobníčka

Film podľa skutočného príbehu Španielky Vicenty Marie Lópezovej, zakladateľky Kongregácie rehoľných sestier Nepoškvrnenej Panny Márie.

Nedeľa 16. 2. o 21:30 hod.: Fotograf pápežov

Arturo Mari, fotograf, ktorý slúžil pápežom. Prostredníctvom fotografie sprostredkoval celému svetu súkromné a verejné momenty týchto pontifikov, pričom prostredníctvom obrazov skomponoval veľké rozprávania o katolíckej cirkvi.

Liturgická čtení

Nedeľa 9. 2. – 5. nedeľa

v mezidobí

1. čt.: Iz 6,1–2a.3–8

Ž 138(137),1–2a.2bc+3.4–5.7c–8

Odp.: 1c (*Budu ti hrát, Hospodine, před anděly.*)

2. čt.: 1 Kor 15,1–11

Ev.: Lk 5,1–11

Pondělí 10. 2. – památka sv. Scholastiky

1. čt.: Gn 1,1–19

Ž 104(103),1–2a.

5–6.10+12.24+35c

Odp.: 31b (*At se Hospodin těší ze svého díla!*)

Ev.: Mk 6,53–56

Úterý 11. 2. – nezávazná památka Panny Marie Lurdské

1. čt.: Gn 1,20–2,4a

Ž 8,4–5.6–7.8–9

Odp.: 2a (*Hospodine, náš Pane, jak podivuhodné je tvé jméno po celé zemi!*)

Ev.: Mk 7,1–13

Středa 12. 2. – ferie

1. čt.: Gn 2,4b–9.15–17

Ž 104(103),1–2a.27–28.29bc–30

Odp.: 1a (*Veleb, duše má, Hospodina!*)

Ev.: Mk 7,14–23

Čtvrtek 13. 2. – ferie

1. čt.: Gn 2,18–25

Ž 128(127),1–2.3.4–5

Odp.: 1a (*Blaze každému, kdo se bojí Hospodina.*)

Ev.: Mk 7,24–30

Pátek 14. 2. – ferie

1. čt.: Gn 3,1–8

Ž 32(31),1–2.5.6.7

Odp.: 1a (*Šťastný je ten, komu byla odpuštěna nepravost.*)

Ev.: Mk 7,31–37

Sobota 15. 2. – nezávazná sobotní památka Panny Marie (v pražské arcidiecézi: nezávazná památka bl. Bedřicha Bachsteina a druhů)

1. čt.: Gn 3,9–24

Ž 90(89),2.3–4.5–6.12–13

Odp.: 1 (*Pane, tys nám býval útočištěm od pokolení do pokolení!*)

Ev.: Mk 8,1–10

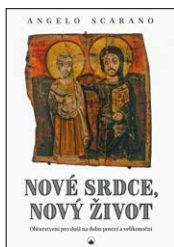
BREVIÁŘ PRO LAIKY

8. – 15. ÚNORA 2025

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 9. 2.		PO 10. 2.		ÚT 11. 2.		ST 12. 2.		ČT 13. 2.		PÁ 14. 2.		SO 15. 2.			
Antifona	812	912	1741	1961	841	945	857	961	873	978	889	995	1666	1883		
Žalm	783	881	786	884	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881		
Ranní chvály:																
Hymnus	812	913	1742	1961	842	945	857	962	873	978	889	996	1666	1883		
Antifony	813	914	828	929	843	946	858	963	874	979	890	997	906	1014		
Žalmy	813	914	828	930	843	946	858	963	874	980	890	997	906	1014		
Krátké čtení a zpěv	816	917	1743	1962	847	950	861	966	877	983	893	1000	1668	1885		
Antifona k Zach. kantiku	692	781	1307	1963	1308	1451	861	966	877	983	894	1001	1669	1886		
Prosby	817	917	1744	1963	847	951	861	966	878	983	894	1001	1655	1886		
Závěrečná modlitba	692	782	1307	1450	1308	1451	862	967	878	984	894	1001	1656	1888		
Modlitba během dne:																
Hymnus	817	918	832	934	848	952	862	967	879	984	895	1002	910	1019		
Antifony	818	919	833	935	848	952	863	968	879	985	895	1003	910	1019		
Žalmy	818	919	833	935	849	953	863	968	879	985	895	1003	911	1019		
Krátké čtení	820	921	835	937	851	955	865	970	882	988	898	1005	913	1022		
Závěrečná modlitba	692	782	835	938	851	955	865	970	882	988	898	1006	913	1022		
Nešpory:	SO 8. 2.															
Hymnus	807	907	821	922	1746	1965	852	956	867	972	883	989	900	1007	915	1024
Antifony	808	908	822	923	838	940	853	957	868	973	884	990	900	1008	916	1025
Žalmy	808	908	823	924	838	940	853	957	868	973	884	990	901	1008	916	1025
Kr. čtení a zpěv	810	911	825	926	1749	1968	856	960	871	976	887	994	903	1011	918	1027
Ant. ke kant. P. M.	692	781	693	782	1750	1969	1308	1451	871	977	887	994	904	1012	693	782
Prosby	811	911	826	927	1750	1969	856	960	872	977	888	994	904	1012	918	1028
Záv. modlitba	692	782	692	782	1307	1450	1308	1451	872	977	888	995	904	1012	693	783
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	1257	1395	1260	1398	1238	1374

PRO KAŽDODENNÍ ŽIVOT S BOHEM

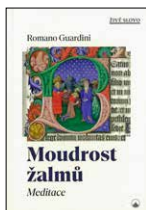

NOVÉ SRDCE, NOVÝ ŽIVOT
• **OBČERSTVENÍ PRO DUŠI NA DOBU POSTNÍ A VELIKONOČNÍ**

Angelo Scarano • Odpovědná redaktorka Kristina Veselá

Průvodce postní a velikonoční dobou – od Popelčiny středy až po slavnost Seslání Duha Svatého – obsahuje stručný výklad biblických textů na daný den a podněty k využití Božího slova v našem životě. Postní doba nás zve a burcuje k obrácení. Boží slovo zde působí jako lék, světlo i pokrm. V době velikonoční je posilována naše víra ve Vzkříšeného a odhalují se nám různé aspekty nového života přijatého ve křtu. Během Letnic pak rozjímáme, kdo je Duch Svatý a jak v nás působí. Kniha umožňuje intenzivněji prožívat těsné sepětí mezi liturgickým slavením, hlubokým tajemstvím Velikonoc a naší konkrétní situací.

Karmelitánské nakladatelství ve společnosti KatMedia, s. r. o. • Brož., A5, 312 stran, 399 Kč

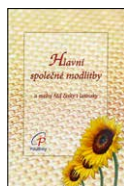

MOUDROST ŽALMŮ • MEDITACE

Romano Guardini • Z němčiny přeložila Jindra Hubková

Autor mistrným způsobem otevírá žalmy jako důležitý pramen křesťanské spirituality. I když se jednotlivé žalmy liší svým obsahem, jedno mají společné – jsou modlitbou. Žalmy předkládají Bohu celý lidský život – naše radosti i strasti, náš strach, hřích, hněv i vášeň. I to, jak prožíváme svou svobodu. Bůh toto všechno objímá. Kdo se modlí žalmy, začne přijímat jejich slova za svá vlastní. Začne vidět své srdce takové, jaké skutečně je – včetně jeho skrytých zákoutí a hlubin.

Karmelitánské nakladatelství ve společnosti KatMedia, s. r. o. • Brož., 130x190 mm, 152 stran, 299 Kč

HLAVNÍ SPOLEČNÉ MODLITBY A MEŠNÍ ŘÁD ČESKY I LATINSKY

Sestavila Anna Penna FSP

Výběr z hlavních modliteb doplněný česko-latinským mešním řádem. Knižička kapesního formátu se tak hodí pro cesty do zahraničí, ale také pro ty, kteří teprve do života církve vstupují a potřebují se seznámit s modlitebními texty, jež všechny její členy spojují.

Paulínky • Druhé vydání Brož., 78x115 mm, křídový papír, 48 stran, 39 Kč

KDYŽ JSI BYL POD FÍKOVNÍKEM • NEMÍSTNÉ POZNÁMKY O KŘESŤANSKÉM ŽIVOTĚ

Adrien Candiard • Z francouzštiny přeložila Tereza Hodinová Odpovědná redaktorka Dagmar Kopecká

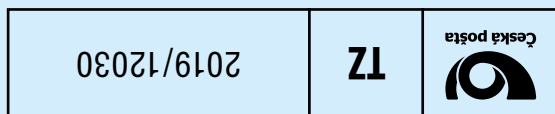
Autor na pozadí evangelního příběhu o povolání Natanaela, jehož Ježíš viděl pod fíkovníkem, rozvíjí úvahy o křesťanském povolání, o smyslu a plnosti života, o lásce a přátelství s Bohem a lidmi, o skutečném štěstí, ke kterému teprve směřujeme, ale jehož předchůť již můžeme tajemně zakoušet právě teď a právě tady. Křesťanský život není přípravou na smrt, ale přípravou na život, rozlišování mezi životem pozemským a budoucím je zavádějící – na věčný život nelze čekat, je třeba ho žít. Nejde o to, podávat výkony a nutit se k bezduchému plnění povinností, ale otevřít se proměňujícímu Božímu pohledu, nabídnout Bohu sebe sama jako prostor, v němž on sám může stále tvořit. Tajemný Natanaelův příběh je určen jak pro přesvědčené křesťany, kteří se rozhodli následovat Krista, tak pro ty, kteří s touto cestou váhají; pro mladé lidi, kteří přemýšlejí o svém povolání, i pro zralé lidi, kteří ho nikdy hledat nepřestali...

KRYSTAL OP, s. r. o. Brož., 112x176 mm, 144 stran, 185 Kč

Objednávky knih – tel. 733 741 841, 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803
Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc, e-mail: objednavky@maticecm.cz

Nabídku knih a devocionálií najdete na našich webových stránkách www.maticecm.cz.

779 00 Olomouc
Dolní nám. 24
Matice cyrilometodějská s. r. o.

SVĚTLO – týdeník Matice cyrilometodějské, spol. s r. o., vydává Matice cyrilometodějská, spol. s r. o., Olomouc - IČO 00533866. Tiskne nakladatelství Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Redakce: Šéfredaktor Mgr. Daniel Dehner, redaktor Mag. Theol. Tomáš Kmrl. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č. j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Neznamená to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Týdeník: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz. Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Týdeník: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz. Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Týdeník: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz. Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Týdeník: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz. Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Týdeník: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz. Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Týdeník: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz. Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Týdeník: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz. Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Týdeník: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz. Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Týdeník: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz. Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Týdeník: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz. Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Týdeník: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz. Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Týdeník: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz. Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Týdeník: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz. Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Týdeník: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz. Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Týdeník: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz. Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Týdeník: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz. Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Týdeník: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz. Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Týdeník: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz. Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Týdeník: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz. Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Týdeník: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz. Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Týdeník: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz. Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Týdeník: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz. Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednavky@maticecm.cz). Týdeník: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 22